

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі  
Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы

Министерство образования и науки Республики Казахстан  
Национальная академия образования им. И.Алтынсарина



## **ҚАШЫҚТАН ОҚЫТУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ**

### **ПОЛОЖЕНИЕ ОБ ОРГАНИЗАЦИИ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ**

**Нұр-Сұлтан  
2021**

Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының Ғылыми кеңесімен баспаға ұсынылды (2021 жылғы 12 наурыздағы № 1 хаттама).

Рекомендовано к изданию Ученым советом Национальной академии образования им. И. Алтынсарина (протокол № 1 от 12 марта 2021 года).

Қашықтан оқытуды ұйымдастыру туралы Ереже –  
Нұр-Сұлтан: Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2021. – 67 б.

Положение об организации дистанционного обучения –  
Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2021. – 67 с.

Ережеде орта білім беру ұйымдарындағы қашықтан оқытуды ұйымдастырудың талаптары мен Ережелері, халықаралық және отандық тәжірибелердің талдауы, қашықтан оқытудың оқу процесін ұйымдастыруға арналған ұсынымдар берілген.

Ереже облыстық (аудандық) әдістемелік орталықтардың / кабинеттердің басшылары мен әдіскерлеріне, орта білім беру ұйымдарының директорларына, директордың оқу, тәрбие ісі жөніндегі орынбасарларына, педагогтерге арналған.

В Положении предложены Требования и Правила организации дистанционного обучения в организациях среднего образования, представлено описание международного и отечественного опыта, даны методические рекомендации по организации учебного процесса дистанционного обучения.

Положение предназначены для руководителей и методистов областных (районных) методических центров / кабинетов, директорам, заместителям директоров по учебной, воспитательной работе, педагогам организаций среднего образования.

© Ы.Алтынсарин атындағы  
Ұлттық білім академиясы, 2021  
©Национальная академия образования  
им. И.Алтынсарина, 2021

## Кіріспе

2020 жылдың 8 қаңтарында Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына қол қойды. Атап айтқанда, 2007 жылғы 27 шілдедегі «ҚР Білім туралы» заңында қашықтан оқыту ұғымы нақтыланып, оны жүргізу тәртібіне анықтама берілген [1].

2020 жылы Covid-19 эпидемиологиялық жағдайына байланысты бірінші рет тек жоғары оқу орындары ғана емес, сонымен қатар Қазақстан Республикасының барлық білім беру деңгейлері қашықтан оқытуға көшті. Білім беру ұйымдарының орта білім деңгейінің қашықтан оқытуға көшуі «ҚР Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Заңы негізінде жүзеге асырылды.

Қазіргі уақытта қашықтан оқыту бойынша орта білім беру ұйымдарына әдістемелік қолдау көрсету мақсатында Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы (ары қарай Академия) келесі құжаттарды әзірледі және академияның сайтына орналастырды:

1) Мұғалімдерге арналған ұсыныстар: қашықтан оқытуды қалай ұйымдастыруға болады [2];

2) Шектеу шаралары жағдайында оқу кезеңінде қалыптастырушы бағалау туралы Жадынама [3];

3) Білім алушыларға қашықтан оқыту кезеңіндегі уақытты басқару жөніндегі нұсқаулық [4];

4) Мектеп оқушыларын қашықтан оқыту кезеңінде ата-аналарды психологиялық қолдау бойынша ұсыныстар [5].

Барлық аталған құжаттар Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының сайтында орналастырылған.

Сонымен қатар, Академия 2020 жылы білім берудің орта деңгейіндегі оқу процесіне қатысушылар арасында онлайн форматта зерттеу жүргізді. Сауалнама бойынша қашықтан оқытудың артықшылықтары мен кемшіліктері анықталды.

Педагогтерге әдістемелік көмек көрсету мақсатында Академия қашықтан оқытуды ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірледі.

Осы мақсатқа жету үшін келесі міндеттер қойылды:

– қашықтан оқыту теориясы бойынша әдеби дереккөздерді зерделеу, талдау жүргізу;

– қашықтан оқытудың нормативтік-құқықтық базасын анықтау;

– қашықтан оқыту тәжірибесіне талдау жасау;

– қашықтан оқытуды ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірлеу.

Бұл Ереже облыстық (аудандық) әдістемелік орталықтардың/кабинеттердің басшылары мен әдіскерлеріне, орта білім беру ұйымдарының директорларына, директордың оқу, тәрбие ісі жөніндегі орынбасарларына, педагогтерге арналған.

## **1. Қашықтан оқыту технологияларын (халықаралық және отандық тәжірибе) пайдалана отырып, оқыту процесін талдау**

Халықаралық тәжірибе көрсеткендей, коронавирустық пандемия кезінде барлық елдер ҚО көшуге мәжбүр болды. АҚШ, Канада, Ұлыбритания, Австралия және т.б. елдердің тәжірибелері көрсеткендей, көптеген шетелдік жоғары оқу орындарында онлайн және офлайн оқытуды үйлестіре отырып, "blended learning" оқытудың жаңа форматы қолданылды. Бұл ретте, шетелдегі білім беру ұйымдарының көпшілігі оқу процесін ұйымдастыру нысандарын және оқыту тәртібін дербес айқындады.

IDC бағалауы бойынша Еуропада ҚО білім беру жүйесі үштен бірін алады. Түркиядағы студенттердің жартысы қашықтан білім алуда. Индира Ганди атындағы Үнді университетінің студенттерінің саны ҚО бір миллионнан асты [6].

ҚО жақын шетел елдерде де қарқынды дамуда: Ресей, Украина, Беларусь және басқа мемлекеттерде ҚО жүйесінің қалыптасуы белсенді жүріп жатыр. Сонымен қатар, Украинада көптеген оқу орындары ҚО пайдалануда қиындықтарға тап болды, атап айтқанда: педагог кадрлардың дайындығы, елдің қазіргі экономикалық болмысында халықты интернетпен қамтамасыз етуі [7].

Жалпы, бүгінгі күні барлық қауіпсіздік шараларын сақтау мақсатында офлайн және онлайн сабақтарды араластырып оқыту арқылы ҚО жүзеге асты. Елдегі және бүкіл әлемдегі эпидемиологиялық жағдайға байланысты карантиннен туындаған ҚО оң және теріс жақтарын көрсетті.

Қазақстанда 2020 жылы қашықтан оқытуға білім берудің барлық деңгейлері көшті. Оқытудың жаңа форматына дайындық барысында келесі негізгі мәселелер анықталды:

- 1) осы форматта нормативтік реттеу мен жұмыс тәжірибесінің болмауы;
- 2) орта білім беру жүйесінің дайындық факторы: дағдарыс жағдайында қашықтан оқытуға көшу - педагогтарды даярлау, әсіресе ауылдық мектептерде жеткіліксіз екенін көрсетті.
- 3) сыртқы факторлар: интернет-байланыс, инфрақұрылым, компьютерлер мен коммуникацияға арналған жабдықтардың жетіспеушілігі;
- 4) барлық білім алушылардың бір мезгілде стримингтік қосылыстарын ұйымдастыру үшін отандық ІТ платформалардың болмауы, цифрлық білім беру контентінің және интернет арқылы сабақтар өткізу үшін толыққанды бағдарламалық қамтамасыз етудің жеткіліксіздігі.

Осы мәселелерді шешу үшін қашықтан оқытудың бірнеше технологиясын қолдану туралы шешім қабылданды:

- интернет арқылы оқыту;
- теледидар арналары мен радио арқылы оқыту;
- шалғайдағы ауылдарда штаттық режимде оқытуға, сондай-ақ, мектептері жоқ елді мекендерде оқу материалдарын пошта арқылы жіберу. Білім беру ұйымдарында "Daryn.Online", "Күнделік" және " BilimLand" платформалары қолданылды. Бұл алаңдарда білім алушылар оқу бағдарламаларына сәйкес келетін бейнесабақтарды тауып, танысқаннан кейін

өз мұғалімдерінен тапсырмалар алу қажет және өткен материал бойынша сұрақтарға жауап береді. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар оқитын кейбір мектептерде педагогтер сабақты шетелдік стримингтік жүйелер арқылы өткізді. Мысалы, Microsoft Teams, Meet by Google Hangouts және т. б. "Балапан" және "Ел арна" арналарында телевизиялық сабақтар арқылы оқыту кеңінен қолданылады. Сонымен қатар, бейінді министрлік пен "Қазақстан РТРК" корпорациясының қолдауымен жергілікті арналарда телесабақтарды ретрансляциялау ұйымдастырылды[8].

Сонымен қатар, 2020 жылы Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы орта білім беру деңгейіндегі білім беру процесіне қатысушылар арасында қашықтан оқыту бойынша оң пікірлер мен өзекті мәселелерін анықтау мақсатында зерттеу жүргізді [9]. Зерттеуге 37933 білім алушы, 54845 педагог, 14 облыс пен Республикалық маңызы бар қалалардан 100123 ата-ана қатысты. Аумақтық тиістілік бөлінісінде ауыл мектептерінен оқитындар саны – 20 638, қалалық мектептерден оқитындар саны – 16 688 адам. Зерттеуге ШЖМ білім алушылары да қатысты – 607 адам. Қазақ тілінде білім алатын респонденттер саны – 21 100, орыс тілінде білім алатын респонденттер саны – 16 833 адамды құрады.

Зерттеумен бастауыш, негізгі және жоғары мектеп оқушылары қамтылды. Зерттеу нәтижелері бойынша білім алушылар үшін қашықтан бойынша келесілер анықталды:

- мұғалімнің тапсырмаларын орындау үшін қажетті қарқыны мен қолайлы форматын өзі таңдайды;

- мұғалімнің сабақ жазбасын бірнеше рет тыңдау мүмкіндігі бар;

- танымдық материалды өз бетінше табады және оны зерттейді, жүйелейді;

- жауапкершілік, өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі бақылау сияқты жеке дағдыларды қалыптастыру, мысалы: оқушылардың 49%-ы қашықтан оқыту кезінде өздігінен жұмыс жасады, респонденттердің 12,1%-ы жауапты болды. Оқушылардың 10,7%-ы қашықтан оқыту көп өзіндік жұмысты орындауды талап ететінін атап өтті;

- респонденттердің 88%-на үй жағдайында онлайн оқыту үшін тиісті жағдайлар жасалған. Іс жүзінде ауылдық және қалалық оқушылардың көрсеткіштері тең (ауыл – 48,5%, қала – 49,7%, ШЖМ – 1,8%).

Сонымен қатар, зерттеу нәтижесі бойынша қашықтан оқытудың төменгі аспектілері анықталды:

- әлеуметтік қарым-қатынастың болмауы. Респонденттердің 46%-дан астамы достарымен, 17,4% - ы мұғалімдерімен қарым-қатынас жасауды қажет етті;

- жылдамдығы жоғары және тұрақты интернеттің болмауы;

- білім алушылардың 41%-на көру қабілетіне жүктеме түссе, 25%-ы күн режимінің бұзылуын атады;

- оқушылардың 56%-дан астамы болашақта қашықтан оқытуды пайдаланғысы келмейді. Респонденттердің тек 28,6% ы жаңа форматта оқуды

жалғастырғысы келеді. Ауылдық және қалалық мектеп оқушыларында айтарлықтай айырмашылықтар тіркелген жоқ.

#### Қорытынды

Оқу процесінің дәстүрлі түрі көптеген білім алушылар үшін қолайлы екенін көрсетті. Сонымен қатар, әлеуметтік орта мен құрбы-құрдастарымен тікелей қарым-қатынаста болмауы, техникалық жабдықтар мен интернеттің қиындықтары кедергі туғызды. Педагогтер үшін оқытудың цифрлық құралдары мен тәсілдерін қолдану аса өзекті екенін көрсетті.

Зерттеу сұрақтары бойынша педагогтердің жауаптарының нәтижелері:

- педагогтердің бір сабақты дайындауға көп уақыт жұмсалғаны байқалды;

- респонденттердің үштен бір бөлігі өздерінің психоэмоционалды жағдайын оң, респонденттердің көпшілігі "ауыспалы" деп бағалады;

- педагогтер қашықтан оқыту кезінде оқушылардың ынталануы - педагогтер мен ата-аналар тарапынан бақылаудың күшеюіне байланысты деп атап өтті.

Педагогтер келесі қиындықтарды көрсетті:

- Интернет байланысының шектеулігі, яғни жылдамдығының төмен немесе тұрақсыз болуы;

- педагогтердің 80%-дан астамы IT-құзыреттер бойынша біліктілікті арттыру курстары қажет екендігін атап өтті;

- орта білім беру жүйесінде аралас оқытуды дамытуды қажет етеді.

Ата-аналар арасындағы зерттеу нәтижелері:

- ҚО жағдайында білім алушылар жалпы оқу материалын (95%) меңгереді, алайда толық меңгеруі білім алушылардың 47%-ында, ішінара меңгеруі білім алушылардың 48%-ында байқалады;

- білім алушылардың 59%-ында оқуға деген ынтасы артты ("иә" және "жоқ" деген жауаптар нұсқалары ескерілді);

- респонденттердің 83% педагогтердің жұмысын "өте жақсы" және "жақсы" деп бағалады;

- респонденттердің балалары пайдаланатын ең тиімді және ыңғайлы электрондық платформалар – Kundelik.kz (40%) және Білімлэнд (35%);

- оқушылардың қашықтан оқытуға дайындығы 56% құрады ("иә" және "иә, жоқ" жауаптарының нұсқалары ескерілді). Бірақ айырмашылық дайындық пен дайын болмауда - 43%;

- қашықтан оқыту жағдайында ата-аналар өз балаларына қолдау көрсетеді- 91%, олардың 46%-ы белсенді, 45% - ы мүмкіндігінше;

- респонденттердің 50%-ы ата-аналардың педагогтермен қарым-қатынасындағы психологиялық жүктемелердің төмен екенін атап өтті.

- респонденттердің 63% балалардың қашықтан оқыту жағдайындағы белсенділігін көрсетті;

- балалар әртүрлі ақпарат көздерінен ақпаратты сәтті табуды (55%) және компьютермен жұмыс жасаудың көптеген дағдыларын игерді (32%).

Зерттеу мен зерттеуді қажет ететін мәселелер:

- 45% білім алушыларға ҚО ыңғайсыз;

- балаларда келесі өзгерістер байқалды: олардың 17% өздігінен жұмыс жасады, 12%-нда жауапкершілігі артты, бірақ кейбір білім алушылардың күн режимі бұзылды - 15%;

- ата-аналардың 46%-ы балаларымен сөйлесуге жеткілікті уақыт тапты және олардың эмоционалды жағдайын бақылады. Респонденттердің 21%-ы балалардың қарым-қатынас сапасына қанағаттанбайды, 20%-ы ҚО жағдайында балаларының психоэмоционалды жағдайын тануда және түсінуде қиындықтарға тап болды. Бұлар алаңдаушылық тудырды, бірақ барлық ата-аналардың 13%-ы балаларын қолдауға жеткілікті уақыт таба алмайтынын белгіледі.

Қорытынды:

Осылайша, мониторингтік зерттеуден алынған нәтижелер ҚО енгізудің бүкіл оқу процесіне, оның ішінде күтпеген жағдайларға жаңа көзқараспен қарауға мүмкіндік берді.

Қашықтан оқыту жалпы білім беру парадигмасын өзгерте алады, өйткені ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың қарқынды дамуы білім беру жүйесінің дамуын жеделдетіп, оқытудың жаңа мүмкіндіктерін құруға ықпал етеді.

## 2. Орта білім беру ұйымдарына арналған қашықтан оқыту туралы Ереже

### Жалпы ережелер

1. Осы Ереже 2007 жылғы 27 шілдедегі «ҚР Білім туралы» заңның 5-бабының 25-тармақшасына сәйкес әзірленген және білім беру ұйымдарына қойылатын талаптарды (бұдан әрі - Талаптар) және қашықтан оқыту бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларды (бұдан әрі - Қағидалар) белгілейді.

2. Талаптар мен Қағидалар қашықтан оқыту жағдайында бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру деңгейлерінің оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары үшін әзірленді.

3. Осы Талаптар мен Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) қашықтан оқыту (бұдан әрі – ҚО) – педагог пен білім алушылардың қашықтан, оның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялар мен телекоммуникациялық құралдарды қолдана отырып өзара іс-қимыл жасауы кезінде жүзеге асырылатын оқыту;

2) синхронды оқыту форматы – ақпараттық жүйелердің (бұдан әрі-АЖ) және басқа да байланыс құралдарының мүмкіндіктерін пайдалана отырып, педагогтің білім алушылармен нақты уақытта тікелей байланысын (стриминг) болжайтын қашықтан оқыту;

3) асинхронды оқыту форматы – педагогтің білім алушылармен, оның ішінде АЖ және басқа да байланыс құралдары арқылы және кейіннен педагогтің кері байланысымен өзара іс-қимылын көздейтін қашықтан оқыту.

4) дәстүрлі (штаттық) оқыту – педагог пен білім алушылардың тікелей білім беру ұйымдарында өзара іс-қимылы кезінде жүзеге асырылатын оқыту;

5) аралас оқыту – дәстүрлі және қашықтан оқытуды үйлестіру негізінде оқыту;

6) ақпараттық жүйе – ақпараттық өзара іс-қимыл арқылы белгілі бір технологиялық әрекеттерді іске асыратын және нақты функционалдық міндеттерді шешуге арналған ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың, қызмет көрсетуші персоналдың және техникалық құжаттаманың ұйымдастырылып ретке келтірілген жиынтығы;

7) ақпараттық-коммуникациялық технологиялар – электрондық ақпараттық ресурстармен жұмыс істеу әдістерінің және аппараттық-бағдарламалық кешен мен телекоммуникациялар желілерін қолдана отырып жүзеге асырылатын ақпараттық өзара іс-қимыл әдістерінің жиынтығы[10];

8) цифрлық білім беру ресурстары (бұдан әрі – ЦБР) – білім беру процесін ұйымдастыруға қажетті цифрлық форматтағы оқу пәндері бойынша дидактикалық материалдар;

9) онлайн прокторинг – қашықтан оқыту кезінде білім алушының тәртібін қадағалау және бағалау рәсімін өткізуді бақылау технологиясы.

10) шағын жинақты мектеп (бұдан әрі – ШЖМ) – білім алушылар контингенті шағын, сынып-жинақтары біріктірілген және оқу сабақтарын ұйымдастырудың өзіндік нысаны бар жалпы білім беретін мектеп;

11) телесабақтар (ТВ-сабақтар) – телевизияның эфирлік, кабельдік,



спутниктік және цифрлық жүйелерін пайдалана отырып трансляцияланатын сабақтар;

12) цифрлық контент – цифрлық оқу материалдарын ақпараттық (мәтіндер, графикалар, мультимедиалар және өзге де маңызды толықтырулар) толықтыру [10].

### **1-тарау. Қашықтан оқытуды ұйымдастыру бойынша білім беру ұйымдарына қойылатын талаптар**

4. Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары (бұдан әрі – білім беру ұйымы) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығымен бекітілген білім берудің тиісті деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының (бұдан әрі – МЖБС) негізінде ҚО бойынша оқу процесін жүзеге асырады; Үлгілік оқу жоспарларының орындалуын және білім алушылардың тиісті Үлгілік оқу бағдарламаларының мазмұнын меңгеруін қамтамасыз етеді.

5. Қашықтан оқыту келесі жағдайларда ұсынылады:

1) Шектеу шаралары әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар, оның ішінде қолайсыз ауа райы метеожағдайлары кезеңінде;

2) Дәстүрлі оқытуда:

– денсаулық мүмкіндіктері уақытша шектелген және білім беру ұйымдарына тұрақты бара алмайтын білім алушылар үшін, сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар үшін (ЕБК);

– дарынды балалар – білім беру ұйымдарында білім алатын, халықаралық оқу-жаттығу жиындарына, спорттық жарыстарға, зияткерлік және шығармашылық конкурстарға қатысушылар;

– үй жағдайында дербес білім алушылар және шетелде уақытша тұратын Қазақстан Республикасының азаматтарының балалары үшін (қызметтік іссапарлар, тағылымдамалар, оқыту);

– шағын жинақталған мектептерде пән педагогтеріне бос орын болған жағдайда оқу пәндері бойынша;

– Үлгілік оқу жоспарларының вариативтік компонентін таңдау бойынша.

6. Білім беру ұйымдарына қойылатын талаптар:

Білім беру ұйымдарында қашықтан оқытуды ұйымдастыру кезінде мынадай талаптар орындалуы тиіс: ақпараттық жүйенің, цифрлық білім беру ресурстарының және бейнесабақтардың болуы, сымсыз технологияларды қоса алғанда, жоғары жылдамдықты интернеттің болуы, тиісті материалдық-техникалық база, кадрлармен қамтамасыз ету.

6.1. Ақпараттық жүйеге (бұдан әрі-АЖ) қойылатын талаптар:

Ақпараттық жүйе оқу процесін бағдарламалық, техникалық және ұйымдастырушылық қолдау құралдарының жиынтығы ретінде мыналарды қамтуы керек:

– педагогтер мен білім алушылар үшін күру нүктесінің бірдей болуын/бірыңғай қосылуын;

- МЖМБС-қа, Үлгілік оқу бағдарламаларға сәйкес келетін оқу материалдарын, цифрлық білім беру ресурстарын;
- мектеп кітапханаларының электрондық қорларына қол жеткізуін;
- білім алушылар мен педагогтердің өзара іс-қимыл жасау құралдарын;
- оқыту кезеңінде білім алушылардың оқу жетістіктерін мониторингтеу құралдарын;
- ҚО сабақтарын, оқу тапсырмаларын әзірлеуге және толықтыруға арналған икемді құралдарды.

6.2. Цифрлық білім беру ресурстары мен бейнесабақтарға қойылатын талаптар:

- «Балалардың денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы» 2018 жылғы 2 шілдедегі № 169-VI Қазақстан Республикасының Заңына сәйкестігі[11];
- МЖМБС, орта білім беру деңгейінің Үлгілік оқу бағдарламалардың талаптарына сәйкестігі;
- білім алушылардың жас және психологиялық ерекшеліктеріне, дидактикалық принциптеріне сәйкестігі;
- бейненің, аудиожазбаның және бейнежазбаның стандартты форматтары мен өлшемдеріне сәйкестігі;
- ақпараттық коммуникациялық технологияларды тиімді пайдаланылуын;
- сабақ кезеңдерінің сақталуы;
- нақты және (немесе) логикалық қателердің болмауы.

6.3. Сымсыз технологияларды қоса алғанда, Интернетке және МТБ-ға қойылатын талаптар:

- қолданбалы және бағдарламалық-аппараттық кешенге қойылатын талаптарға сәйкес келетін компьютерлік сыныптармен, компьютерлермен қамтамасыз ету;
- интернет жылдамдығы бойынша ең төменгі талаптарға сәйкес бір оқушы үшін секундына 500 килобит (Кбит/с) келуі, стриминг тәртібінде өтетін іс-шаралар үшін кемінде 1 Мбт/с ;
- Интернет қызметіне қойылатын ең төменгі талаптар: әрбір ақпараттық жүйенің бір нүктеден қосылуы: ауыл үшін жылдамдық-4 Мб/с бастап; аудан орталығы үшін-10 Мб/с бастап; облыс орталығы үшін-30 Мб / с .[12];

6.4. Педагогке қойылатын талаптар:

- біліктілікті арттыру курстары, семинарлар, тренингтер арқылы ІТ құзыреттілікті тұрақты жетілдіру;
- оқу процесінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын жетілдіру;
- оқу процесінде қашықтан оқытудың түрлі әдістері мен технологияларын қолдану;
- оқушылардың оқу жетістіктері бойынша білім алушылармен және олардың ата-аналарымен/ заңды өкілдерімен кері байланысты қамтамасыз ету.

8. ҚО бойынша оқу процесін іске асыру үшін шектеу шаралары кезеңінде әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар кезінде білім беру ұйымы СанҚжН талаптарына сәйкес болуы керек [13].

## **2-тарау. Қашықтан оқыту бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары**

9. Елде немесе өңірде әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларға, оның ішінде қолайсыз ауа райы, метеожағдайларына байланысты шектеу шаралары жарияланған жағдайда, білім беру ұйымы басшысының тиісті аймақтың Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерлерімен келісу бойынша жергілікті атқарушы органдардың шешімі негізінде мерзімдері мен жұмыс тәртібін көрсете отырып, білім алушыларды қашықтан оқытуға ауыстыру туралы бұйрығы шығарылады.

### **9.1. Білім беру ұйымы:**

– қашықтан оқытуды ұйымдастыру туралы бұйрық шығарады және оқу процесін ұйымдастыруға және техникалық сүйемелдеуге жауапты адамды тағайындайды;

– мектеп құжаттамасын дайындауды (сыныптар контингенті, жұмыс кестесі, сабақ кестесі), ҚО-ға көшу алгоритмін әзірлеуді қамтамасыз етеді;

– педагогтер мен білім алушыларды компьютерлік техникамен және интернетпен қамтамасыз етілуін, ақпараттық жүйеге қосылуына мониторинг жүргізеді;

– ҚР еңбек заңнамасына сәйкес ұйымның тыныс-тіршілігін және жұмыс істеуін қамтамасыз ететін қызметкерлердің (әкімшілік, қосалқы және техникалық персонал) функционалдық міндеттерін бөледі;

– оқу материалдарын, оның ішінде электрондық оқу-әдістемелік кешендерді, ЦБР қалыптастыру бойынша жұмысты ұйымдастырады;

– синхронды, сондай-ақ, асинхронды форматында оқыту сапасын мектепшілік бақылауды және қашықтан оқытуды үйлестіруді жүзеге асырады;

– білім алушылардың білімдеріндегі олқылықтардың орнын толтыру бойынша педагогтердің жұмысын үйлестіреді;

– қабылдау-беру актілеріне сәйкес мектептен білім алушыларға компьютерлерді уақытша пайдалануға беру туралы Ұлттық білім беру деректер базасын (бұдан әрі – ҰБДҚ) толтыруды қамтамасыз етеді;

– білім алушылардың сабаққа қатысуы, оқу жетістіктері туралы ақпаратты ата-аналарға/заңды өкілдерге жеткізеді және қажетті шараларды уақытылы қабылдайды;

– ата-аналарға/заңды өкілдерге сабақ оқуға қажетті жағдайлар жасау туралы нұсқау береді (жұмыс орнын және жабдықты қамтамасыз ету, оқытуды ұйымдастыру үшін жағдайлар жасау);

– білім алушыларға қашықтан оқыту кезінде сабақ барысындағы тәртіп ережелерін, этикалық нормаларын түсіндіреді.

9.2. Ата-аналар/ заңды өкілдер қашықтан оқыту жағдайын (жұмыс орны, компьютердің / ноутбуктің, бейнебайланыстың болуы, интернетке қосылу), сабаққа қатысуын және оқу тапсырмаларының орындалуын бақылауды қамтамасыз етеді.

9.3. Қашықтан оқыту бойынша оқу процесі кестеге сәйкес синхронды немесе асинхронды форматында жүргізіледі.

9.4. Санитариялық-эпидемиологиялық жағдайдың жақсаруына қарай

кезекші сыныптарды қалыптастыра отырып аралас оқытуға немесе дәстүрлі оқытуға көшеді.

9.5. Мектептерде кезекші сыныптарды қалыптастыру (білім беру ұйымдарында жаппай жұқтыруды болдырмау үшін, медициналық анықтама болған жағдайда) білім алушылардың ата-аналарының/заңды өкілдерінің өтініші бойынша мектептерде жүзеге асырылады.

9.6. Өтініш қолжетімді байланыс құралдары арқылы электрондық түрде қабылданады(1-қосымша).

9.7. Аралас оқыту кезінде пәндердің 70% - ы штаттық режимде, 30% - ы қашықтан өткізіледі.

9.8. Қашықтан оқыту кезінде білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген «Орта білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, оларға аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларына» сәйкес жүзеге асырылады[14].

9.9. Білім беру ұйымдарындағы жиналыстар, педагогикалық кеңестердің отырыстары, ата-аналар жиналыстары, мектепішілік бақылау қашықтан өткізіледі.

10. Қашықтан оқыту:

- денсаулық мүмкіндіктері уақытша шектелген және білім беру ұйымдарына тұрақты бара алмайтын білім алушылар үшін;

- ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар үшін (ЕБҚ) ұсынылады.

10.1. ҚО көшу үшін негіздер:

1) 1-11 сынып білім алушыларының ата-анасының/заңды өкілінің білім беру ұйымы басшысының атына берген өтініші (2-қосымша);

2) ДКК қорытындысы (зерде бұзылыстары бар балалар санаты үшін – қосымша ПМПК қорытындысы);

3) білім алушыны қашықтан оқытуға ауыстыру туралы мерзімдері көрсетілген білім беру ұйымы басшысының бұйрығы.

10.2. Білім алушының жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, ата-аналармен/заңды өкілдермен келісім бойынша оқытудың синхронды немесе асинхронды форматы таңдалады.

10.3. Педагог ЕБҚ бар балаларға психологиялық-педагогикалық қолдаудың жеке бағдарламаларын әзірлейді.

10.4. Білім беру ұйымы оқу процесін психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді қамтамасыз етеді.

10.5. Психологиялық-педагогикалық қолдау мамандары қажет болған жағдайда ЕБҚ бар білім алушылармен жеке консультациялар өткізеді.

10.6. Білім беру ұйымы білім алушының оқу қызметін үйлестіреді, олармен және ата-аналармен/заңды өкілдермен кері байланысты қамтамасыз етеді.

10.7. ЕБҚ бар білім алушыларды ағымдағы бақылау және жиынтық бағалау кезінде педагог сараланған және/немесе жеке тапсырмаларды

пайдаланады, сондай-ақ, білім алушының ерекшеліктерін ескере отырып, оның ішінде жеке оқу бағдарламаларын іске асыру кезінде бағалау өлшемшарттарына өзгерістер енгізеді.

10.8. Қорытынды аттестаттау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген Орта білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

10.9. Ата-аналар / заңды өкілдер оқу сабақтарының форматын, кестесін білім беру ұйымымен келіседі және қашықтан оқыту(жұмыс орны, компьютердің/ ноутбуктің болуы, бейне байланыс, интернетке қосылу), сабаққа қатысуды және оқу тапсырмаларының орындалуын бақылауды қамтамасыз етеді.

11. ҚО халықаралық, республикалық, оқу-жаттығу жиындарының, спорттық жарыстардың, зияткерлік және шығармашылық конкурстардың қатысушылары үшін ұйымдастырылады.

11.1. ҚО көшу үшін негіздер:

1) 1-11 сынып білім алушыларының ата-анасының/заңды өкілінің білім беру ұйымы басшысының атына берген өтініші (2-қосымша);

2) білім алушының республикалық, халықаралық оқу-жаттығу жиындарына, спорттық жарыстарға, зияткерлік және шығармашылық конкурстарға қатысуын растайтын және қатысу мерзімі көрсетілген уәкілетті мемлекеттік орган бұйрығының көшірмесі.

3) Білім алушыны қашықтан оқытуға ауыстыру туралы мерзімдері көрсетілген білім беру ұйымы басшысының бұйрығы.

11.2. Қашықтан оқыту білім алушының мүмкіндіктерін ескере отырып және ата-аналармен/ заңды өкілдермен, сондай-ақ, білім алушыға жауапты жетекші тұлғамен келісім бойынша асинхронды форматта білім беру ұйымының ақпараттық жүйесі арқылы жүзеге асырылады.

11.3. Қашықтан оқыту кезінде білім алушылардың оқу тапсырмаларын өз бетінше орындауы көзделген.

11.4. Халықаралық, республикалық, оқу-жаттығу жиындарының, спорттық жарыстардың, зияткерлік және шығармашылық конкурстарды аяқтағаннан кейін білім алушы «Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, оларды аралық және қорытынды аттестаттауды өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрыққа сәйкес және жеке кесте бойынша БЖБ және ТЖБ тапсырады.

11.5. Қорытынды аттестаттау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген Орта білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

11.6. Ата-аналар/ заңды өкілдер, сондай-ақ білім алушыға жауапты

жетекші тұлға қашықтан оқытуды (жұмыс орны, компьютердің / ноутбуктың болуы, интернетке қосылу) ұйымдастыру үшін жағдайларды, оқу тапсырмаларының орындалуын бақылауды және баланың қорытынды аттестаттауды тапсыруға қатысуын қамтамасыз етеді.

12. Қашықтан оқыту шетелде уақытша тұратын Қазақстан Республикасы азаматтарының (қызметтік іссапарлар, тағылымдамалар, оқу) балалары үшін ұйымдастырылады.

12.1. ҚО көшу үшін негіздер:

1) ағымдағы жылдың 1 тамызына дейін мектепке бекітілген жері бойынша 1-11 сынып білім алушылар ата-анасының/заңды өкілінің білім беру ұйымы басшысының атына берген өтініші ;

2) ата-анасының/заңды өкілдерінің шетелге бару себебін және мерзімін растайтын немесе білім алушылардың алмасуы бойынша оқуға баратынын растайтын құжат.

12.2. Шетелде уақытша тұратын Қазақстан Республикасы азаматтарының білім алушы балалары үшін қорытынды аттестаттау «Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

13. Қашықтан оқыту шағын жинақталған мектептерде пән педагогтеріне бос орын болған жағдайда оқу пәндері бойынша ұйымдастырылады.

13.1. ҚО көшу үшін негіздер:

1) пән педагогтеріне бос жұмыс орындарының болуы (педагог кадрлардың тапшылығы);

2) білім беру ұйымының педагогикалық кеңесінің шешімі;

3) білім алушыларды қашықтан оқытуға ауыстыру туралы білім беру ұйымы басшысының бұйрығы.

13.2. ШЖМ-де пән педагогтері болмаған жағдайда басқа білім беру ұйымдарының педагогтерін тарта отырып, қашықтан оқыту ұйымдастырылады.

13.3. Білім беру ұйымдарында қолданыста бар компьютерлік жабдықтарды әр нүктеге кемінде 4 мб/с жылдамдыққа ие интернетке қосып, білім алушыларға ұсынады .

13.4 Оқу процесі ата-аналармен/ заңды өкілдермен келісім бойынша асинхронды және синхронды форматта ұйымдастырылады.

13.5 Педагогпен кері байланыс АЖ немесе кез келген байланыс құралдары арқылы жүзеге асырылады. ШЖМ білім алушылары үшін сессияаралық кезең қашықтан өткізіледі.

13.6. Қорытынды аттестаттау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген Орта білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидалары негізінде жүзеге асырылады.

### **3. Қашықтан оқыту технологияларын пайдалана отырып, оқыту процесін ұйымдастыру туралы әдістемелік ұсынымдар**

#### **3.1 Қашықтан оқытудың нормативтік құқықтық актілері**

1.«ҚР Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі No319-III Заңы;

2.Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (бұдан әрі – МЖМБС) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 1 қарашада № 17669 болып тіркелді.;

3.ҚО Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы №611 бұйрығымен бекітілген "Білім беру объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидалары (бұдан әрі – Санитариялық қағидалар);

4. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 13 тамыздағы №345 бұйрығына 2-қосымшасындағы коронавирустық инфекцияның таралуын болдырмауға байланысты шектеу шаралары кезеңінде орта білім беру ұйымдарындағы оқу процесін ұйымдастыру туралы Әдістемелік ұсынымдар(15.12. 2020 ж. жағдай бойынша өзгерістермен).

5.«Қашықтан білім беру технологиялары бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 137 бұйрығы;

6. «Балалардың денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы» 2018 жылғы 2 шілдедегі № 169-VI Қазақстан Республикасының Заңы;

7. «Білім алушылардың үлгерімін, аралық және қорытынды аттестаттаудың үлгілік ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығы;

8. "Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары және факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8424 болып тіркелген).

#### **3.2 ҚО оқу-тәрбие процесіне қатысушылардың міндеттері**

ҚО оқу-тәрбие процесінің қатысушылары болып білім беру ұйымының басшысы, білім беру ұйымы басшысының орынбасары, сынып жетекшісі, педагог, арнайы педагог, ата-ана/ заңды өкіл, білім алушы, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, мектеп кітапханашысы, кәмелетке толмағандар ісі жөніндегі инспектор саналады.

Білім беру ұйымының басшысы мынадай басқарушылық шешімдер қабылдайды:

- ҚО ұйымдастыру туралы бұйрық шығарады;

-білім беру ұйымында ҚО оқу процесін ұйымдастыру үшін әкімшілік тарапынан жауапты лауазымды тұлғаны тағайындайды;

- техникалық сүйемелдеу үшін жауапты тұлғаны тағайындайды.

ҚО бойынша оқу процесін ұйымдастыру:

- педагогтер мен білім алушыларды тиісті интернет-платформаларға қосылу мүмкіндігімен қамтамасыз етеді. Білім алушылар мен педагогтерге логиндер мен парольдерді беру арқылы осы білім беру ұйымы пайдаланатын оқу-әдістемелік талаптарға сәйкестігін қамтамасыз етеді. Білім беру ұйымы басшысының құзыретіне білім алушылар мен педагогтерді олардың тұратын жері бойынша интернет желісіне қосу кірмейді;

- білім алушыларды компьютерлік жабдықтармен және Интернетке қосылумен қамтамасыз етеді;

- сыныптар контингентін, сабақ кестесін, жұмыс кестесін бекітеді;

- ҚО бойынша оқу процесін ұйымдастыруға тұрақты мониторинг жүзеге асыруды қамтамасыз етеді;

- тарификациялық тізім және мектептің оқу жылына арналған жұмыс оқу жоспары негізінде педагогтердің оқу жүктемесін бөледі;

- қажет болған жағдайда ҚО бойынша оқу процесін ұйымдастыру үшін педагогтер мен мамандардың функционалдық міндеттерін қайта бөледі;

- ұйымның іс-әрекетін қамтамасыз ететін қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін айқындайды (әкімшілік, техникалық персонал).

2. Білім беру ұйымы басшысының орынбасары:

- ұлттық білім беру деректер базасын (бұдан әрі-ҰБДБ) білім алушылардың қозғалысы, білім беру ұйымы педагогтерінің сапалық құрамы, материалдық-техникалық базасы, компьютерлер мен интернеттің болуы туралы (қабылдау-беру актілеріне сәйкес компьютерлерді мектептен уақытша пайдалануға беру туралы) және т. б. ақпараттармен толтырады;

- ҚО кезінде оқу процесінің сапасын мектепшілік бақылау арқылы жүзеге асырады;

-ҚО бойынша оқу процесін синхронды, сондай-ақ асинхронды форматта, оқу уақытын ұтымды пайдалана отырып, СанҚжН талаптарын ескере отырып үйлестіреді;

- МЖМБС, Типтік оқу жоспарына сәйкес сабақ кестесін және жиынтық бағалауды өткізу кестесін құрастырады;

- бекітілген кестеге сәйкес педагогтердің білім беру қызметін үйлестіреді және кері байланысты қамтамасыз етеді;

- білім алушылардың білімдеріндегі олқылықтардың орнын толтыру бойынша педагогтердің жұмысын үйлестіреді.

3. Сынып жетекшісі:

- білім алушылардың ҚО-да техникалық мүмкіндіктері мен дайындығына мониторинг жүргізеді (компьютердің, Интернеттің, электрондық журналдарға және басқа да интернет-платформаларға қолжетімділіктің болуы);

-білім алушыларды және олардың ата-аналарын/заңды өкілдерін: білім беру ұйымы айқындаған интернет-платформа, сабақ кестесі және жиынтық бағалау жүргізу кестесі туралы хабардар етеді;



- білім алушылардың ата-аналарына/заңды өкілдеріне олардың балаларының сабаққа қатысуы, оқу жетістіктері туралы ақпаратты жеткізеді және қажетті шараларды уақытылы қабылдайды;

- ата-аналарға/заңды өкілдерге сабақ өткізу үшін қажетті жағдайлар жасау туралы нұсқау береді (жұмыс орнын және жабдықты қамтамасыз ету, оқытуды ұйымдастыру үшін жағдайлар жасау);

- қашықтан оқыту кезіндегі білім алушылардың сабақ барысындағы тәртіп ережелерін, этикалық нормаларын түсіндіреді;

- педагогтердің, білім алушылардың және ата-аналардың/заңды өкілдердің білім беру қызметін үйлестіреді, олармен кері байланысты қамтамасыз етеді.

#### 4. Педагог:

- оқу пәні бойынша оқу процесін жоспарлайды және ұйымдастырады;

- ҚО білім беру жағдайында сабақтың оқу-тәрбиелік мақсаттарын анықтайды және жүзеге асырады;

- білім алушылардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, сынып бойынша оқу тапсырмаларының белгіленген нормаларын қатаң сақтайды;

- «Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарындағы оқытушыларға міндетті құжаттар тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2016 жылғы 6 сәуірдегі №130 бұйрығына сәйкес құжаттаманы жүргізеді;

- білім алушылар мен олардың ата-аналарының / заңды өкілдерінің назарына білім алушылардың оқу жетістіктері туралы ақпаратты ұсынады;

- бекітілген кестеге сәйкес оқу процесін жүзеге асырады.

- білім алушылардың білім деңгейінің олқылықтарын толтыру жұмыстарын жүзеге асырады;

- білім алушының оқу жүктемесіне және ол оқыған оқу материалына сәйкес сараланған немесе жеке тапсырмаларды әзірлейді;

- оқу үдерісін тиімді жүзеге асыру үшін әртүрлі ІТ құралдарын біріктіреді (мессенджерлер + бейнеконференциялар, мессенджерлер + онлайн платформалар, мессенджерлер + телесабақтар, электронды нұсқадағы зертханалық жұмыс);

- білім сапасына жауап береді;

- өзінің ІТ құзыреттілігін жетілдіреді.

#### 5. Арнайы педагог:

- оқу жоспары шеңберінде білімді ойдағыдай игеруге кедергі келтіретін қиындықтардың себептері мен сипатын белгілейді;

- педагогтермен бірге білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтайды;

- білім алушылардың дамыту жеке бағдарламасы аясында қиындықтарды жеңу үшін жұмыс атқарады;

- ҚО-да білім алушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыратын білім беру ортасын құруда және дидактикалық материалдарды бейімдеуде педагогтерге қолдау көрсетеді.

- ата-аналар балаларына оқу міндеттерін орындауда, отбасылық өмірді ұйымдастыруда, балалардың оқу іс-әрекеті үшін арнайы құрал-жабдықтар мен көмекші құралдарды қолдануда көмектесу дағдыларын жетілдіруге қолдау көрсетеді.

#### 6. Ата-ана / заңды өкіл:

- балаларының сабаққа қатысу үшін қажетті жағдайларын жасайды (жұмыс орнын және компьютерлік техниканы Интернетке қосумен, оқытуды ұйымдастыруға, білім беру платформаларына, порталға қол жеткізуді қамтамасыз етеді, баланың компьютерлік режимін бақылайды);

- бекітілген кестеге сәйкес білім алушының онлайн-білім беру сабағында болуын қамтамасыз етеді және баласының үлгерімін, қорытынды аттестаттауға қатысуын үнемі қадағалайды;

- оқыту тәртібін және қажет болған жағдайда сабақ кестесін келіседі;

- сынып жетекшісімен және мұғалімдермен кері байланыс орнатады;

- уақытында ҚО ауыстыру үшін баланың сабаққа келмеуі (ауруына және басқа себептерге байланысты) туралы сынып жетекшісіне ескерту жасайды;

- баланың психологиялық және физикалық қауіпсіздігі үшін жауап береді.

#### 7. Білім алушы:

- синхронды және (немесе) асинхронды форматтағы сабақтарды ескере отырып, сабақ кестесіне сәйкес келеді және өзінің сабақ күнін жоспарлайды;

- бекітілген кестеге сәйкес материалдарды зерттейді және пәндер бойынша оқу тапсырмаларын орындайды;

- білім беру платформаларының мүмкіндіктері арқылы жауаптарды немесе электрондық пошта арқылы және басқа байланыс түрлері арқылы жібереді;

- педагогтердің оқу міндеттері туралы ескертулерін зерттейді және оның ұсыныстарын орындайды;

- сынып жетекшісімен байланыста болады;

- педагогтермен кез-келген қолжетімді режимде жұмыс істейді, қажет болған жағдайда педагогке сұрақтар қояды;

- компьютерлік техникамен үздіксіз жұмыс істеу ұзақтығын СанҚМН-ге сәйкес сақтайды;

- ҚО кезіндегі сабақ барысында өзін-өзі ұстау ережелерін, этикалық нормаларын сақтайды.

#### 8. Әлеуметтік педагог:

- білім алушының жеке басының және шағын ортаның, өмір сүру жағдайының психологиялық-медициналық-педагогикалық ерекшеліктерін зерттейді;

- қызығушылықтар мен қажеттіліктерді, проблемаларды, жанжалды жағдайларды, білім алушылардың мінез-құлқындағы ауытқуларды анықтайды;

- оларға уақытында әлеуметтік көмек пен қолдау көрсетеді;

- білім алушы отбасы мүшелерімен ықпалдасып, ҚО-дың ұйымдастырушылық мәселелері бойынша кеңес береді, отбасында және мектепте балалардың құқықтарының сақталуын бақылайды.

#### 9. Педагог-психолог:

- психологиялық-педагогикалық диагностика жүргізеді, ата-аналарға, білім алушылар мен педагогтерге сұраныс бойынша кеңес береді;

- баланың отбасымен өзара іс-қимылды жүзеге асырады;

- білім алушылардың білім беру процесіне белсенді қатысу уәждемесін қалыптастырады, оның ішінде ЕБҚ бар балалар үшін;

- ЕБҚ білім алушыларға психологиялық қолдау мәселелері бойынша ұсыныстар әзірлейді;

- ҚО жағдайында оқу материалын қабылдауға байланысты қиындықтарды жеңуде психологиялық көмек көрсетеді;

- ЕБҚ бар білім алушыларға психологиялық-педагогикалық қолдауды жүзеге асырады.

#### 10. Мектеп кітапханашысы:

- педагогтер мен білім алушыларды білім беру және педагогикалық әдебиеттермен, соның ішінде онлайн кітапхана мен бекітілген электрондық оқулықтармен қамтамасыз етеді;

- білім беру процесінің барлық қатысушыларына: мектеп әкімшілігіне, педагогикалық ұжымға, білім алушылар мен ата-аналарға кітапханалардың электрондық қорларына еркін қол жеткізуге мүмкіндік береді;

- ақпаратты іздеу мен таңдауда кеңестік және практикалық көмек көрсетеді.

#### 11. Кәмелетке толмағандар ісі жөніндегі Инспектор:

- кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылық жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтауға, зерделеуге, жоюға бағытталған шаралар кешенін жүзеге асырады;

- кәмелетке толмағандарға, олардың ата-аналарына/заңды өкілдеріне өмірлік қиын жағдайды еңсеруде жеке кеңес беруді ұйымдастыру арқылы әлеуметтік және психологиялық көмек көрсетеді;

- білім алушылармен және олардың ата-аналарымен/ заңды өкілдерімен профилактикалық әңгімелер жүргізеді;

- білім беру ұйымының педагогикалық ұжымына білім алушылар мен ата-аналар/заңды өкілдер арасында бейәлеуметтік мінез-құлықтың алдын алу мәселелерінде ұйымдастырушылық және құқықтық көмек көрсетеді.

### **3.3 Орта білім беру ұйымдарында оқу процесін қашықтан ұйымдастыру бойынша ұсынымдар**

1. Қашықтан оқыту тәртібінде оқу процесін ұйымдастыру үшін мектеп педагогтердің негізгі сұраныстарына сәйкес келетін, функционалдық мүмкіндіктері бойынша неғұрлым қолайлы инфрақұрылымы және білім беру мазмұны бар интернет-платформаны таңдайды.

ҚО үшін икемді сабақ кестесі жасалады, бұл ретте 1-5 сынып сабақтарын сағат 9:00-ден бастап, 6-11 сынып сабақтарын сағат 14:00-ден бастап қою ұсынылады.

Педагогтер оқу процесін ұйымдастыруда, интернет-платформалардан басқа, кез-келген қолжетімді байланыс құралдарын қолдана алады.

ҚО процесіне санитариялық-эпидемиологиялық қағидалар мен нормалардың (бұдан әрі - СанҚЖН) талаптарын және оқу уақытын ұтымды пайдалануды ескере отырып, синхронды, асинхронды стриминг форматына өтуі мүмкін. Бұл жағдайда сабақтар екі нұсқаны біріктіре отырып немесе тек асинхронды форматта өткізілуі мүмкін. Интернет-платформаларға қосылу бойынша проблемалар туындаған кезде, педагогтің қалауы бойынша кез келген қолжетімді байланыс құралдары арқылы сабақтар өткізуге жол беріледі.

2. Синхронды форматта оқыту интернет-платформалар мен басқа да байланыс құралдарының мүмкіндіктерін пайдалана отырып, педагогтің білім алушылармен нақты уақытта тікелей байланысын (стриминг) көздейді.

3. Педагог стримингке шығу үшін сабақтың белгілі бір бөлігін бөліп көрсете алады, сабақтың қалған бөлігін асинхронды форматта өткізе алады. Сабақтарды нақты уақыт режимінде (стримингтің) өткізу міндетті емес. Мұғалім сабақтың мақсаттарына сүйене отырып, сабақтың қай бөлігін, аптасына (тоқсанда) нақты уақыт режимінде қанша сабақ өткізе алатындығын анықтайды.

4. Сабақтың асинхронды форматы – электронды платформалардың мүмкіндіктері арқылы мұғалімнің білім алушылармен өзара әрекеттесуі, мұндай формат өз бетінше оқуға арналған контент және оған мұғалімнің кері байланысын көздейтін оқу тапсырмаларынан тұрады.

5. Оқу процесін қашықтан (синхронды және асинхронды режимінде) ұйымдастыру үшін мектеп барлық педагогтер мен білім алушылар үшін электрондық платформаларға қосылуы тиіс.

6. Мектептегі сабақ кестесі барлық сыныптарға арналған Мектептің жұмыс оқу жоспарына сәйкес МЖМБС, үлгілік оқу жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жасалады.

1) Тікелей трансляцияда синхронды формат негізінде оқыту үшін оқу процесін асинхронды оқыту форматымен үйлестіре отырып, СанҚЖН-ға сәйкес сабақтың 10-нан 30 минутқа дейінгі уақытын бөлуге болады.

2) Мұғалім білім алушыларды стриминг режимінде сабаққа алдынала дайындап, оларға іс-қимыл алгоритмі бар жадынаманы беруі керек. Сабаққа дейін:

- құрылғыға қосымшасын жүктеңіз;
- қосымша баптауларының жұмысын тексеріңіз (микрофон, видео, экран демонстрациясы және т.б.);
- сабақ алдында 10-15 минут ішінде платформаға қосылуды тексеріңіз;
- тіркеу үшін өзіңіздің аты-жөніңізді, сыныбыңызды пайдаланыңыз;

Сабақ кезінде:

- бөгде дыбыстардың болмауын қамтамасыз етіңіз;

- микрофон режимін қадағалаңыз (қажет болған жағдайда ғана қосыңыз);
- бейне режимді бақылаңыз;
- этикалық мінез-құлық нормаларын сақтаңыз;
- платформа құралдарын дұрыс пайдаланыңыз (қажет болған жағдайда: мұғалімге немесе чатқа барлығына хабарлама жазу, бейне/аудио немесе презентацияны қосу, «қолды көтеру», «иә/жоқ», «бас бармақ» және т.б. батырмаларды басу).

3) Қысқа мерзімді сабақ жоспарын әзірлеу және іске асыру кезінде мұғалім оқу мақсатына байланысты сабақтың синхронды және асинхронды бөлігі үшін мазмұны мен уақытын ұтымды бөлуі керек. Техникалық проблемалар туындаған және тікелей эфирге шығу мүмкін болмаған жағдайда мұғалім сабақты асинхронды форматқа ауыстырады.

4) Сабақтың синхрондық форматтағы сабақ құрылымына енеді:

- қамтылған материалдың қысқаша мазмұны: жаңа тақырыпты түсіндіру үшін қажетілігі бойынша логикалық байланысқан алдыңғы тақырыптардың негізгі бөлімін мазмұндау;

- білімалушылардың назарын жаңа материалды оқып үйренуге қажет болуы мүмкін білім мен дағдыларға аудару;

- жоспарға сәйкес жаңа материалды таныстыру;

- материалды бекіту бойынша ұсынымдар.

5) Сабақтың мазмұны келесі талаптарға сай болуы керек:

- ақпаратты нақты құрылымдау: тапсырыс беру, жүйелеу;

- негізгі дидактикалық принциптерді ескеру: ғылыми сипат, көріну, қол жетімділік, саналылық, теория мен практика арасындағы байланыс, циклдік, танымал ғылыми презентация, оқу материалының эстетикасы;

- теледидар, ақпараттық-коммуникациялық және мультимедиялық технологиялар саласындағы заманауи әлемдік жетістіктерге сәйкестігі;

- қабылдауды ескере отырып, аудиовизуалды ақпараттың жеткілікті көлемі мен әсер ету ұзақтығы;

- түрлі ақпараттық оқу материалдарын қолдану: мәтін, презентациялар, графика, медиа, суреттер, кестелер, инфографика және басқалар.

6) Оқу тапсырмалары ұсынылған көлемнен аспайды, орындау алгоритмімен және электронды оқу материалына қажетті сілтемелермен бірге жүреді (IV бөлім).

7) Мұғалім белгіленген тәртіппен кері байланысты қамтамасыз етеді; электрондық журналдар болмаған жағдайда кері байланыс мұғалімнің еркі бойынша байланыстың қолжетімді түрлері арқылы жүзеге асады;

8) Сабақ жазбасы сақталады және білім алушыларға кез-келген уақытта материалдарға қолжетімділікке мүмкіндік береді.

9) Стримингке шығу мүмкіндігі болмаған жағдайда педагог сабақтарды тек асинхронды форматта өткізеді.

3.4 Асинхронды форматтағы сабақтар бойынша ұсынымдар:

1) Асинхронды форматтағы сабақ мұғалім білімалушылармен электрондық платформалардың мүмкіндіктері арқылы өзара

әрекеттескенде жүзеге асырылады. Сабаққа арналған оқу тапсырмаларын электрондық платформалардың мазмұны мен мүмкіндіктерін ескере отырып мұғалім әзірлейді. Оларға электронды оқулықтар, бейнелер, шеберлік тренажерлері, білімді бақылау ресурстары және басқалары кіретін цифрлық білім беру ресурстары жатады.

2) Педагог асинхронды форматтағы сабақ дайындау барысында:

- сабақтың түрін, мақсатын анықтайды;
- сабақтың мақсатына сәйкес оқу материалын дайындайды (электронды оқулықтар, бейнематериалдар, ТВ-сабақтар, презентациялар және т. б.);
- мұғалім оқу процесінде интернет-платформада орналасқан материалдарды ғана емес, сонымен қатар өзінің оқу материалдарын да пайдаланады;
- оқушыға өздігінен оқуы үшін оқу материалын ұсынады;
- білім алушыларға кез келген уақытта қайта қарауға электронды платформада орналастырылған немесе мұғалім жазған теледидар сабағын немесе бейне сабағын көруге мүмкіндік береді;
- Интернет-платформаларда орналастырылған қолжетімді сандық білім беру ресурстарын ұсынады;
- оқу тапсырмаларын сабақтың мақсатына сәйкес ұсынылған көлемге сәйкес, орындау тәртібі мен уақыт шығындарын, сондай-ақ білім алушылардың жеке мүмкіндіктері мен ерекше қажеттіліктерін ескере отырып әзірлейді;
- электрондық платформалар немесе электрондық пошта мүмкіндіктері арқылы қажетті сілтемелер бере отырып, жаңа сабақтың тақырыбын, мақсатын егжей-тегжейлі сипаттай отырып, білім алушыларға оқу тапсырмасын жібереді немесе басқа да қол жетімді байланыс құралдары;
- орындалған жұмыстарды қабылдайды және білім алушыларға белгіленген тәртіппен кері байланысты жүзеге асырады, электрондық журналдар болмаған жағдайда кері байланыс мұғалімнің еркі бойынша байланыстың қолжетімді түрлері арқылы жүзеге асады.

3.5 Цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану бойынша ұсыныстар:

1) цифрлық білім беру ресурстары цифрлық технологиялар базасында әзірленген және іске асырылатын оқытудың оқу-әдістемелік құралдарының кешенін білдіреді;

2) педагогтер оқу процесінде пайдаланатын ЦБР мынадай талаптарға сай келуге тиіс:

- Қазақстан Республикасының заңнамасымен таратуға тыйым салынған ақпарат болмауы керек;
- үшінші тұлғалардың ар-намысы мен қадір-қасиетіне, құқықтары мен заңмен қорғалатын мүдделеріне нұқсан келтіретін ақпаратты қамтитын ЦБР-н пайдалануға болмайды;
- МЖМБС талаптарына, тиісті білім деңгейінің Үлгілік оқу бағдарламасына, білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келуі тиіс;

- әртүрлі діни, этникалық және мәдени топтардың өкілдеріне толерантты қарым-қатынас қағидаттарына сәйкес келуі ұлтаралық және конфессияаралық диалогқа кедергі келтірмеу;
- жынысына, ұлтына және тұратын жеріне қарамастан білім алушыларға қолжетімді және түсінікті болу;
  - заманауи ғылыми білім негіздеріне қайшы келмеу;
  - дұрыс таңдауды қамтамасыз ету: білім деңгейі, оқу пәні, оқу материалдарының қиындық деңгейі, мазмұн түрлері;
  - суреттерде су белгілері мен бөгде жазуларға жол бермеуге;
  - авторға және (немесе) көшірілген материалға сілтеме жасау;
  - өзіндік танымдық құндылыққа ие болу;
  - қолданылатын оқу материалының қисындылығы мен дәйектілігін қамтамасыз ету.

### **3.6 Цифрлық білім беру ресурстарының мазмұнына қойылатын талаптар**

#### **1. Цифрлық білім беру ресурстарының мазмұны:**

- "Балаларды денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы" 2018 жылғы 2 шілдедегі № 169-VI Қазақстан Республикасы Заңының ережелеріне қайшы келмейді»;

- заманауи ғылыми білім негіздеріне қайшы келмейді;
- әртүрлі діни, этникалық және мәдени топтардың өкілдеріне толерантты қарым-қатынас қағидаттарына сәйкес келеді, ұлтаралық және конфессияаралық диалогқа кедергі келтірмейді;

- МЖБС, тиісті білім беру деңгейінің Үлгілік оқу бағдарламаларының талаптарына, білім алушылардың жас және психологиялық ерекшеліктеріне сәйкес келеді;

- пәнаралық көзқарасты, логика мен дәйектілікті көрсетеді;
- нақты және (немесе) логикалық қателері жоқ.

#### **2. Суреттің пішімі мен өлшемі:**

1) жарамды форматтар: JPEG, JPG, PNG, SVG, GIF;

2) бір файлдың Көлемі – 100 Мб артық емес;

#### **3. Аудио жазбаның пішімі мен өлшемі:**

1) жарамды пішімдер: MP3, WAV;

2) бір файл өлшемі: 100 МБ артық емес

#### **4. бейне жазбаның пішімі мен өлшемі:**

1) рұқсат етілген формат: MP4, MOV;

2) бір файлдың көлемі-200 Мб артық емес;

3) бейнежазбаның ұзақтығы - 10 минуттан аспайды.

Қашықтан оқытудың оқу процесін ұйымдастыруда қолдануға болатын білім беру платформалары[15].

Платформалардың атаулары, сілтемелер

№	Платформалардың атаулары	Сілтемелер	
1.	Kundelik	<a href="https://portal.kundelik.kz/">https://portal.kundelik.kz/</a>	<u>Kundelik</u>
2.	Platonus	<a href="https://platonus.kz/">https://platonus.kz/</a>	<u>Platonus</u>
3.	Daryn.online	<a href="https://daryn.online/">https://daryn.online/</a>	<u>DARYN ONLINE</u>
4.	BilimLand	<a href="https://bilimland.kz/">https://bilimland.kz/</a>	<u>OnlineMektep.org + BilimLand + NIS</u>
5.	Универ 2.0	<a href="https://univer.kaznu.kz/">https://univer.kaznu.kz/</a>	<u>Univer 2.0</u>
6.	BilimAl	<a href="https://cit-orleu.kz/">https://cit-orleu.kz/</a>	<u>Білімал</u>
7.	MektepEdu	<a href="https://mektep.edu.kz/">https://mektep.edu.kz/</a>	<u>EDUS Mektep_DL</u>
8.	Diadem E-Learning	<a href="https://diadem.kz/">https://diadem.kz/</a>	<u>DIADEM E-Learning</u>
9.	FluentClass	<a href="https://fluentme.kz/">https://fluentme.kz/</a>	<u>FluentClass</u>
10.	Vicon	<a href="https://vicon.kz/">https://vicon.kz/</a>	<u>Vicon</u>
11.	Bilgen academy	<a href="https://bilgen.academy/">https://bilgen.academy/</a>	<u>БИЛГЕ МЕКТЕБИ</u>
12.	e-learn.kz	<a href="https://e-learn.kz/">https://e-learn.kz/</a>	<u>e-learn!kz</u>
13.	Live.edu	<a href="https://live03.edu.org.kz/">https://live03.edu.org.kz/</a>	<u>EDU.org.kz</u>

### 3.7 Оқу процесін ұйымдастыру тәртібі

1) сабақ құрылымына қойылатын жалпы талаптар:

- МЖБС және оқу бағдарламаларына сәйкестігі;
- дидактикалық принциптерді жүзеге асыруы;
- телекоммуникациялық құралдарды тиімді пайдалану;
- сабақ кезеңдерін сақтау;
- сабақтың басталуы, титрлер (сынып, пән);
- оқыту мақсатын тұжырымдау;
- жаңа оқу материалын түсіндіру, сұрақтар;
- қорытынды бөлім: қорытынды, кері байланыс;
- кері байланыс: электрондық журналдар, интернет-платформалар,

электрондық пошта, мессенджерлер, мобильді және стационарлық телефон және пошта байланысы арқылы жүзеге асырылады.

2) сабақты жоспарлауға және өткізуге қойылатын талаптар:

- білім беру процесін ұйымдастырудың әртүрлі әдістерін қолдану (ішінара-іздеу, эвристикалық, зерттеу, жобалау жұмысы, зерттеу және басқалар).

3) оқу материалын өз бетінше зерделеуге баса назар аудару, әрбір білім алушыны белсенді оқытуға тарту:

- аудиовизуалды құралдарды пайдалану: графика, аудио, бейне материалдар, презентациялар;
- оқу тапсырмаларының оңтайлы көлемін анықтау;;
- сараланған оқу тапсырмаларын қолдану;



- оқу тапсырмаларын өз бетінше орындау үшін нұсқаулықтар, алгоритмдер, ұсыныстар әзірлеу;

- білім алушылар үшін, оның ішінде ЕБҚ бар балалар үшін жеке консультациялар ұйымдастыру (қажет болған жағдайда).

4) ЕБҚ бар балалар үшін қолжетімділікті қамтамасыз ету:

- оқытудың жеке оқу бағдарламалары;
- субтитрлер, сурдоаударма;
- арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету;
- бейімделген цифрлық білім ресурсы;
- сараланған оқу тапсырмалары.

5) сабақтың мазмұны:

- Қазақстан Республикасының заңнамасында таратуға тыйым салынған ақпарат жоқ;

- "Балаларды денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы" 2018 жылғы 2 шілдедегі № 169-VI Қазақстан Республикасы Заңының талаптарына сәйкес келеді»;

- авторды және (немесе) көшірілген материалдың сілтемесін міндетті түрде көрсете отырып, сабақ контентін оңтайлы таңдау;

- ғылыми-сенімді мәліметтерді, нақты терминологияны, нақты құрылымдалған ақпаратты қамтиды;

- дидактикалық принциптерге сәйкес келеді (теориялық материалды беру: логикалық, анық, толық, дәйекті);

б) эмоциялық фон

- педагогтің дауысы сабырлы, мейірімді, дыбысты қабылдауға жеткілікті, сөйлеуі анық, дикциясы жақсы;

- мазмұндау сенімді, еркін, жеткілікті түрде эмоционалды (қатысу әсері), мазмұндау қарқыны асығыс емес;

- психологиялық әсер ету: айтылатын мәтіннің стилі мен тілі, интонация, жеке сөйлемдерді акцептациялау, эмоционалдық жоғарылаулар, үзіліс;

- адекватты (эмоциялық тұрғыдан) музыкалық сүйемелдеу;

7. Сабақ дизайны:

- түс фоны тұрақты – түс гаммасына жақын үш түстен;

- экрандағы мәтін қысқа да нұсқа, анық, шамадан тыс жүктелмеген;

- сутаңбалардың, бөгде жазулардың, жарнамалардың болмауы;

- маңызды ақпаратты таңдау: түспен, қалың қаріппен, басқа қаріппен;

- контраст қаріптердің саны – ең аз;

- дыбыс анық (бөгде дыбыссыз), дыбыс деңгейі бойынша біркелкі;

- видеоқатар – экран ауданының 75-100%.

### **3.8 Оқу тапсырмаларына және олардың көлеміне қойылатын талаптар:**

1. Оқу тапсырмаларының мазмұны мен көлемі сабақ мақсаттарымен немесе сабақ жүйесімен, оқу бағдарламасы тақырыптарына сәйкес жұмыс барысымен және білімді игерудің қосалқы құралдарын тарту қажеттілігімен анықталады.

2. Оқу тапсырмалары оқу пәні бойынша сабақ кестеге сәйкес жүргізілген күні бір рет беріледі. Оқу тапсырмаларын орындауға уақыт бойынша шектеу қойылмайды, білім алушы сабақ аяқталғаннан кейін бірден тапсырмаларды орындамауы тиіс. Педагогтің оқу тапсырмасын дауыстық хабарламамен жіберуіне жол берілмейді.

3. Педагогтер мен білім алушылардың интернет-платформалар, стримингтік алаңдар және өзге де мессенджерлердің көмегімен білім беру процесі қатысушыларының (педагог, білім алушы, ата-ана (заңды өкіл) интернет тәртібі, кибермәдениет, кибергигиена дағдыларын қалыптастыруға, білім алушы тұлғасын тәрбиелеуге бағытталған этикалық және педагогикалық нормаларды ескере отырып дұрыс коммуникациясы қамтамасыз етіледі.

4. Оқу тапсырмалары:

– Қазақстан Республикасының Заңнамасымен таратуға тыйым салынған ақпараттар болмауы;

– «Балаларды денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы» Қазақстан Республикасының 2018 жылғы 2 шілдедегі № 169-VI заңы талаптарына қарсы келмейді;

- МЖМБС және типтік оқу бағдарламасының талаптарына, білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес әзірленеді;

- нақты және (немесе) логикалық қателерге жол бермейді;

- оқытылып отырған тақырыпқа педагогтің міндетті түсініктемелері бар теориялық материалды және осы тақырыпты практикалық пысықтауды қамтиды;

- білім алушының оқу жүктемесін және оқитын оқу материалын ескере отырып, сараланған және/немесе жеке тапсырмаларды қамтиды.

5. Білім алушылардың үй түрінде орындайтын оқу тапсырмалары 10-нан 20 минутқа дейінгі уақыт аралығымен шектелуі тиіс.

### **3.9 Оқу процесін бағалау мен мониторинг жүргізуге қойылатын талаптар**

1. Қашықтықтан оқыту кезінде білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5191 болып тіркелген) Орта білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, оларға аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады".

2. Әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларға байланысты шектеу шаралары кезеңінде 2-11-сыныптарда педагог апталық жүктемесі 2 және одан да көп сағатты құрайтын оқу пәндері бойынша өткізеді, бөлім үшін 1 жиынтық бағалау (ары қарай - БЖБ) және тоқсан үшін 1 жиынтық бағалау (ары қарай - ТЖБ) бағалау көзделген.

3. Апталық жүктемесі 1 сағат оқу пәндері бойынша педагог оқу тоқсанында 1 БЖБ өткізеді.

4. Жиынтық бағалау 2-11 (12) сыныптарда жүргізіледі. Бұл ретте барлық пәндер бойынша бір бөлім/ортақ тақырып бойынша (бұдан әрі – БЖБ) бір жиынтық бағалау жүргізіледі.

5. Формативті бағалау кезінде педагог орындалған жұмыс көлемін, оқу тапсырмаларын ескере отырып, білім алушылардың оқу жетістіктері үшін балл қою кезеңділігін, бірақ тоқсандағы (жартыжылдықтағы) оқу сағаттары (сабақтар) санының кемінде 30% - ын өзі айқындайды. Формативті бағалаудың балдарын педагог электрондық журналға қояды және пән бойынша тоқсандық / жартыжылдық баға қою кезінде ескереді. Формативті бағалау, оның ішінде үй жұмысы білім алушылардың оқу мақсаттарына қол жеткізуіне мониторинг жүргізу және сараланған жұмысты одан әрі құру үшін жүргізіледі, балдарды қою арқылы формативті бағалауды қолданады. 2-11 (12) сынып білім алушыларының оқу жетістіктерін бағалау 1-ден 10 баллға дейінгі шекте жүзеге асырылады.

6. Аралас оқытуға көшу кезінде Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Білім алушылардың үлгерімін, аралық және қорытынды аттестаттаудың үлгілік ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығының 13-тармағына сәйкес 10 балдық шкала бойынша формативті бағалау сақталады.

7. Білім беру ұйымы жиынтық бағалауды өткізу кестесін бекітеді.

8. Бөлім үшін жиынтық бағалаудың оқу тапсырмаларының саны:

-2-4 сынып оқушылары үшін - 3-тен 5-ке дейін оқу тапсырмалары;

-5-11 сынып оқушылары үшін-5-тен 7-ге дейін оқу тапсырмалары.

9. 1-сыныпта білім алушылардың оқу жетістіктері бағаланбайды.

10. Формативті бағалау, БЖБ және тоқсан ішіндегі жиынтық бағалау (бұдан әрі – ТЖБ) нәтижелері бойынша білім алушыларға тоқсан ішіндегі оқу жетістіктерін бағалау кезінде ескерілетін балдар қойылады.

11. БЖБ үшін ең жоғары балл, БЖБ өткізу нысаны (бақылау, практикалық немесе шығармашылық жұмыс, жоба, ауызша сұрау, эссе), сабағы және БЖБ орындауға арналған уақыт регламенттелмейді. БЖБ-ның ең жоғары балы 1-4 сыныптарда кемінде 7 және 15 балдан, В5-11(12) сыныптарда кемінде 7 және 20 балдан аспауы тиіс.

12. Жиынтық бағалау тапсырмаларын білім алушылар орындайды және олар "Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары және факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8424 болып тіркелген) бекітілген жалпы білім беретін пәндер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларына сәйкес өткен материалдарды қамтиды.

13. Формативті және жиынтық бағалау тапсырмаларын мұғалімдер өздері құрайды.

14. Медициналық көрсеткіштер бойынша үйде оқитын білім алушылар үшін, ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар білім алушылар үшін педагог оқу

жүктемесін және олардың оқып-зерделеген оқу материалын ескере отырып, сараланған және/немесе жеке тапсырмаларды әзірлейді.

15. Педагог білім алушыларға және олардың ата-аналарына/заңды өкілдеріне кез келген қолжетімді байланыс құралдары арқылы электрондық форматта кеңейтілген түсініктеме береді;

16. Білім алушыларды қорытынды аттестаттаудан босату туралы бұйрықтар мынадай құжаттар негізінде шығарылады:

- "Денсаулық сақтау ұйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2010 жылғы 23 қарашадағы № 907 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6697 болып тіркелген) № 035-1/у нысанына сәйкес осы Қағидалардың 50-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген білім алушылар санаты үшін дәрігерлік-консультациялық комиссияның қорытындысы;

- педагогикалық кеңесінің шешімінен көшірме және мектептің қолдау хаты;

- "Білім беру ұйымдары білім беру қызметінде пайдаланатын қатаң есептіліктегі құжаттардың нысанын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2007 жылғы 23 қазандағы № 502 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізіліміне № 4991 болып тіркелген) бекітілген нысанға сәйкес білім алушының оқу үлгерімі туралы табелінің (бұдан әрі – табель) түпнұсқасы және көшірмесі.

17. Білім беру ұйымдары білім беру сапасын мектепшілік бақылау жүйесінде қашықтан оқыту сапасын бақылау тетігін қамтамасыз етеді. Оқу процесінің мониторингі Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы» 2019 жылғы 6 сәуірдегі № 130 бұйрығы негізінде жүзеге асырылады (№17 қосымша оқу жылына арналған мектепшілік бақылау жоспары).

## Қорытынды

Оқытудың жаңа форматын енгізе отырып, Қазақстанда қашықтан оқытудың негізгі мәселелері және оларды шешу жолдары анықталды. Олар: Интернет, теледидар арналары мен радио арқылы оқыту, шалғай ауылдарда штаттық режимде оқыту, мектеп жоқ елді мекендерде оқу материалдарын пошта арқылы жіберу. Сондай-ақ, қашықтықтан оқытуды ұйымдастырудың Ережесі мен Әдістемелік ұсынымдамасы әзірленді.

Ережеде қашықтан оқытудың білім беру процесінің қатысушылары және олардың міндеттері көрсетілді, сабақ кестесінің үлгілері, Интернет платформаларының сілтемелері, санитариялық-эпидемиологиялық нормалар мен ережелер, сабақтардың синхронды және асинхронды режимде оқыту түрлері, оқу тапсырмалары және олардың көлемі, білім беру үдерісін бағалау мен бақылауға қойылатын талаптар ұсынылды.

Әдістемелік ұсынымдамада қашықтан оқу процесін ұйымдастырудың алгоритмі берілді:

1. Мектеп функционалдылығы тұрғысынан ең қолайлы инфрақұрылымы мен білім беру мазмұны бар интернет платформаны таңдау.

2. Сабақтардың икемді кестесін жасау: 1-5 сыныптарға сабақтарды 9: 00-ден, 6-11 сыныптарға 14: 00-ден бастау.

3. Оқыту процесі синхронды және асинхронды режимде жүргізілуі.

4. Оқу процесін синхронды және асинхронды режимде жүргізу бойынша ұсыныстарды қолдану;

5. Сабақтардың мақсаттары мен міндеттерін дұрыс анықтау, контент Мемлекеттік білім беру стандартына, Типтік оқу бағдарламаларына сәйкес болуын қадағалау.

Қашықтықтан оқыту - оқытуды ұйымдастыру процесін әртараптандыратын, оны қызықты әрі қолжетімді ете алатын баламалы және тиімді оқыту формаларының бірі.

Қазақстанның білім беру жүйесінде қашықтан оқытудың дамуы Интернет-технологиялардың дамуымен қатар жүреді және максималды интерактивтілікті қамтамасыз етеді.

## Пайдаланған әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III "Білім туралы" Заңы;
2. Педагогтерге арналған ұсынымдар: қашықтан оқытуды қалай ұйымдастыруға болады? - <https://nao.kz/blogs/view/2/1336>;
3. Шектеу шаралары жағдайында оқыту кезіндегі қалыптастырушы бағалау бойынша жадынама - <https://nao.kz/blogs/view/2/1434>
4. Білім алушылар үшін қашықтан оқыту кезеңіне арналған уақытты басқару жөніндегі нұсқаулық - <https://nao.kz/blogs/view/2/1347>
5. Білім алушыларды қашықтықтан оқыту кезеңінде ата-аналарға психологиялық қолдау көрсету бойынша ұсынымдар - <https://nao.kz/blogs/view/2/1351>;
6. Корпоративтік ақпараттық технологиялар және шешімдер [Электрондық ресурс]. Код доступа: [www.pcweek.ru](http://www.pcweek.ru)
7. <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-zarubezhnogo-opyta-distantsionnogo-obucheniya>
8. <https://liter.kz/sistema-obrazovaniya-kazahstana-v-usloviyah-pandemii-pervye-uroki/>
9. [https://www.inform.kz/ru/kazahstancam-s-distancionnym-obrazovaniem-bezrobotica-ne-grozit-eksperty\\_a2997042](https://www.inform.kz/ru/kazahstancam-s-distancionnym-obrazovaniem-bezrobotica-ne-grozit-eksperty_a2997042);
10. Орта білім беруде қашықтан оқыту бойынша мониторинг нәтижелері / I,II,III бөлім / Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы/ Нұр-Сұлтан қ., 2020;
11. «ҚР ақпараттандыру туралы" 2015 жылғы 24 қарашадағы № 418-V ҚРЗ Заңы;
12. «Балалардың денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы 2018 жылғы 2 шілдедегі № 169-VI Қазақстан Республикасының Заңы»;
13. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығымен бекітілген «Білім беру объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар»;
14. Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы (2020 жылғы 28 тамыздағы өзгерістер);
15. <https://www.gov.kz/memleket/entities/edu/activities/3599?lang=kk>;

*Кезекші сыныптарда  
оқу үшін баланың заңды  
өкілдерінің/ ата-аналарының  
өтініш беру үлгісі*

\_\_\_\_\_ директорына  
(жалпы білім беретін ұйымның толық атауы)

\_\_\_\_\_ (директордың Т.А.Ә)

\_\_\_\_\_ (баланың заңды өкілдерінің/ ата-аналарының Т.А.Ә)

Тұрғылықты мекен-жайы \_\_\_\_\_

Телефон \_\_\_\_\_

### ӨТІНІШ

Менің баламды \_\_\_\_\_  
(баланың Т.А.Ә, сыныбы)

кезекші сыныбына \_\_\_\_\_

Өз баламның өмірі мен денсаулығы үшін жауапкершілікті өз мойныма аламын, сондай-ақ оқуға қажетті жағдай жасауға және іс-әрекетін бақылауға міндеттенемін.

Баланың денсаулық жағдайы туралы анықтама қоса беріледі.

Күні \_\_\_\_\_

Қолы \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ директорына  
(жалпы білім беретін ұйымның толық атауы)

\_\_\_\_\_ (директордың Т.А.Ә)

\_\_\_\_\_ (баланың заңды өкілдерінің/ ата-аналарының Т.А.Ә)

ТҰРҒЫЛЫҚТЫ МЕКЕН-ЖАЙЫ \_\_\_\_\_

Телефон \_\_\_\_\_

### ӨТІНІШ

Менің баламды

\_\_\_\_\_ (Қағидаларға сәйкес білім алушылардың санатын көрсету)

\_\_\_\_\_ (баланың Т.А.Ә.)

\_\_\_. \_\_. 20\_\_ жылдан \_\_. \_\_. 20\_\_ жылға дейін \_\_ сынып курсы бойынша қашықтан оқытуға көшіруіңізді сұраймын.

Қолы: \_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ ) толық жазылуы

Күні: «\_\_» «\_\_\_\_\_» 20\_\_ жыл.



## Мазмұны

	Мазмұны	Беттер
	Кіріспе.	3
1	Қашықтан оқыту технологияларын (халықаралық және отандық тәжірибе) пайдалана отырып, оқыту процесін талдау	4
2	Орта білім беру ұйымдарына арналған қашықтан оқыту туралы ереже	8
3	Қашықтан оқыту технологияларын пайдалана отырып, оқыту процесін ұйымдастыру туралы әдістемелік ұсынымдар	15
	Қорытынды	29
	Пайдаланған әдебиеттер тізімі	30
	Қосымша	31

## Введение

8 января 2020 года Главой государства подписан Закон Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам образования». В частности, уточнено понятие дистанционное обучение» и дано определение порядка его проведения в Законе Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании», в котором дается следующее определение дистанционного обучения: дистанционное обучение (далее ДО) – обучение, осуществляемое при взаимодействии педагога и обучающихся на расстоянии, в том числе с применением информационно-коммуникационных технологий и телекоммуникационных средств [1].

В 2020 году в связи с эпидемиологической обстановкой COVID-19 на дистанционное обучение перешли впервые не только вузы, но и все уровни образования РК. Переход среднего уровня организаций образования на дистанционное обучение осуществлялся на основе закона РК «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 319-III.

На данный момент для оказания методической поддержки среднего уровня образования по дистанционному обучению Национальной академией образования имени И.Алтынсарина (далее Академия) разработаны и выставлены на сайте Академии:

- 1) Рекомендации для педагогов: как организовать дистанционное обучение[2];
- 2) Памятка по формативному оцениванию в период обучения в условиях ограничительных мер[3];
- 3) Инструкция по управлению временем на период дистанционного обучения для обучающихся [4];
- 4) Рекомендации по психологической поддержке родителей в период дистанционного обучения школьников [5].

Академия в 2020 году провела исследование в онлайн формате среди участников учебного процесса среднего уровня образования ДО. По результатам исследования были изучены преимущества и недостатки дистанционного обучения.

С целью оказания методической помощи педагогам разработаны методические рекомендации по организации дистанционного обучения. При написании Правил по организации дистанционного обучения были найдены и проанализированы литературные источники по теории дистанционного обучения, изучена нормативно-правовая база дистанционного обучения, проведен анализ имеющегося опыта, выработаны методические рекомендации по организации дистанционного обучения.

Методические рекомендации предназначены для педагогов и руководителей организаций образования, методистов. Предлагаемые материалы знакомят с общими особенностями ДО, спецификой ДО обучающихся, нуждающихся в обучении на дому, организацией процесса обучения обучающихся в условиях отсутствия педагогов в малокомплектных школах. Определена нормативно-правовая база дистанционного обучения.

## **1. Анализ процесса обучения с использованием дистанционных технологий (международный и отечественный опыт)**

Международная практика показала, что почти все страны во время пандемии коронавируса были вынуждены перейти на предоставление дистанционной формы обучения. Опыт США, Канады, Великобритании, Австралии и др. показывает, что во многих зарубежных вузах применяется новый формат обучения «blended learning» с сочетанием онлайн и офлайн обучения. При этом большинство организаций образования за рубежом самостоятельно определяют формы организации учебного процесса и форматы обучения.

По оценкам IDC, в Европе ДО занимает треть рынка образования. В Турции половина студентов обучается дистанционно, барьер в миллион обучающихся в режиме онлайн перешёл Индийский университет им. Индиры Ганди [6].

Интенсивно развиваются дистанционные формы обучения и в странах ближнего зарубежья: активно идёт становление системы ДО в России, Украине, Белоруссии и других государствах. В частности, в Украине многие учебные учреждения предлагают ДО, при этом испытывая существенные трудности по многим параметрам, прежде всего сказывается отсутствие подготовленных для такой деятельности педагогических кадров, недостаточная в сегодняшних экономических реалиях страны интернетизация населения и т. п. [7]

На сегодня частично сохраняется дистанционное обучение посредством чередования оффлайн и онлайн уроков в целях соблюдения всех мер безопасности. Форма ДО, вызванная карантином в связи с эпидемиологической обстановкой в стране и во всем мире, показала положительные и отрицательные стороны онлайн обучения.

В Казахстане в 2020 году на ДО перешли все уровни образования. В ходе подготовки к новому формату обучения были определены следующие основные проблемы:

1) отсутствие нормативного регулирования и практики работы в данном формате;

2) фактор готовности самой системы среднего образования: переход на дистанционное обучение в условиях кризиса показал, что IT подготовка педагогов недостаточно высока, особенно в сельских школах.

3) внешние факторы: фактор интернет-связи, инфраструктуры, нехватки компьютеров и оборудования для коммуникации.

4) отсутствие отечественных IT-платформ для организации одновременных стриминговых соединений большого количества обучающихся, недостаточность цифрового образовательного контента и полноценного программного обеспечения для проведения занятий через Интернет.

Решению этих проблемы способствовало использование сразу нескольких технологий дистанционного обучения:

- обучение через Интернет;
- обучение через телевизионные каналы и радио;

обучение в штатном режиме в отдаленных селах, а также направление учебных материалов через почту в населенных пунктах, где нет школ. Организациям образования доступны развернутые интернет-платформы «Daryn.Online», «Күнделік» и «BilimLand». На данных площадках обучающиеся находят видеоуроки, которые соответствуют учебной программе, после просмотра видеоуроков получают задания от своих учителей и отвечают на вопросы по пройденному материалу. При необходимости можно пересматривать видеоурок и обсуждать имеющиеся вопросы с учителями. В некоторых школах, где обучаются дети с особыми образовательными потребностями, педагоги преимущественно проводят уроки через зарубежные стриминговые системы. К примеру, Microsoft Teams, Meet by Google Hangouts и т.д.

Широкое применение получило обучение через телевизионные уроки на каналах «Балапан» и «ЕЛ АРНА». Кроме того, при поддержке профильного министерства и корпорации «РТРК «Казахстан», была организована ретрансляция телеуроков на местных каналах[6].

Национальной академией образования им. И. Алтынсарина в 2020 году среди участников образовательного процесса среднего уровня образования было проведено исследование [7] с целью выявления положительных сторон и актуальных проблем дистанционного обучения. В исследовании приняли участие 37933 обучающихся, 54845 педагогов, 100123 родителей из 14 областей и 3-х городов республиканского значения. В разрезе территориальной принадлежности количество обучающихся из сельских школ – 20 638, городских – 16 688 человек. В исследовании также приняли участие обучающиеся МКШ (607 человек). Контингент респондентов с казахским языком обучения составил – 21 100, с русским – 16 833 человек. Исследованием были охвачены обучающиеся начальной, основной и старшей школы. По результатам исследования выявлены следующие преимущества дистанционного обучения для обучающихся:

- сам выбирает для себя необходимый темп и приемлемый формат выполнения заданий учителя;

- имеет возможность прослушать несколько раз запись урока учителя;

- может самостоятельно найти познавательный материал, изучить его и систематизировать;

- формируются личностные навыки как ответственность, самодисциплина и самоконтроль, например, 49% школьников стали более самостоятельны при дистанционном обучении, 12,1% респондентов - ответственнее. 10,7% школьников указали, что дистанционное обучение предоставляет больше самостоятельности и свободы;

- соответствующие условия для онлайн обучения на дому созданы у значительной доли респондентов (88%). Практически равнозначны показатели сельских и городских школьников (село – 48,5%, город – 49,7%, МКШ – 1,8%).

Вместе с тем в результате исследования были выявлены и отрицательные аспекты дистанционного обучения:

- отсутствие социального общения. Более 46% респондентов нуждались в общении с друзьями, с учителями - 17,4% обучающихся;

- низкое качество и отсутствие стабильного Интернета;
- 41% школьников обозначили нагрузку на зрение, 25% - нарушение режима дня;
- более 56% школьников не хотели бы в будущем использовать дистанционное обучение. Желают продолжить обучение в новом формате только 28,6% респондентов. Значительных различий в ответах сельских и городских школьников не зафиксировано.

#### Выводы:

Анализ первого опыта участия школьников в формате обязательного ДО показал, что традиционная форма учебного процесса более приемлема для большинства школьников. Определяющим стало отсутствие социальной среды и живого общения со сверстниками, трудности технического оснащения и интернета. Применение цифровых инструментов и подходов в преподавании для педагогических коллективов школ с казахским языком обучения более актуально.

#### Результаты ответов педагогов по вопросам исследования:

- педагоги на подготовку одного урока стали больше тратить времени - более одного часа;
- третья часть респондентов оценили свое психоэмоциональное состояние

как позитивное, как «переменное» - большинство респондентов и лишь незначительная доля педагогов испытывает депрессию;

- учителя школ с казахским языком обучения чаще других своих коллег считают, что мотивация школьников при ДО возросла из-за усиления контроля как со стороны педагогов, так и родителей.

#### При ДО педагоги указали следующие трудности:

- ограниченное подключение к Интернету, т.е. слабая или нестабильная скорость Интернета;
- более 80 % педагогов отметили потребность в курсах повышения квалификаций по IT-компетенциям.

#### Результаты исследования среди родителей:

- обучающиеся в условиях ДО в целом усваивают учебный материал (95%), хотя полное усвоение наблюдается у 47% обучающихся, частичное усвоение – у 48% обучающихся;

- мотивация к учебе повысилась у 59% обучающихся (учитывались варианты ответов «да» и «скорее да, чем нет»);

- оценили работу учителя на «отлично» и «хорошо» 83% респондентов;

- наиболее эффективные и удобные электронные платформы, используемые детьми респондентов – Kundelik.kz (40%) и Bilimland (35%);

- готовность обучающихся к ДО составила 56% (учитывались варианты ответов «да» и «скорее да, чем нет»). Но следует отметить, что разница небольшая по готовности и неготовности (43%);

- в условиях ДО родители оказывают поддержку своим детям (91%), из них активно поддерживают 46%, поддерживают по мере возможности 45% родителей;

- снижение психологических нагрузок в общении родителей с педагогами отметили 50% респондентов.

- активность детей в условиях ДО отметили 63% респондентов;

- дети успешно находят информацию из разных источников (55%) и освоили много навыков работы с компьютером (32%).

Тенденции, требующие дальнейшего изучения и исследования:

- 45 % обучающимся некомфортно обучаться дистанционно;

- наблюдаются следующие изменения у детей: они стали более самостоятельные (17%), более ответственные (12%), но вместе с тем у детей нарушился режим дня (15%);

- 46% родителей находят достаточно времени для общения со своими детьми и понимают их эмоциональное состояние. 21% респондентов не в полной мере удовлетворены качеством своего общения с детьми, 20% испытывают трудности в распознавании и понимании психоэмоционального состояния своих детей в условиях дистанционного обучения. Следует отметить тот факт, что 13% всех родителей не могут найти достаточно времени для взаимодействия со своими детьми для их поддержки.

Выводы:

Полученные результаты мониторингового исследования позволяют по-новому взглянуть на весь процесс внедрения ДО, в том числе в непредвиденных обстоятельствах.

В настоящее время дистанционное обучение может изменить парадигму образования в целом, поскольку быстрое развитие информационно-коммуникационных технологий ускорило процесс развития системы образования и способствует созданию новых возможностей для обучения.

## **2. Положение о дистанционном обучении в организациях среднего образования**

### **Общие положения**

1. Настоящее Положение разработано в соответствии с подпунктом 25 статьи 5 Закона РК «Об образовании» от 27 июля 2007 года и содержит Требования к организациям образования (далее – Требования) и Правила организации учебного процесса по дистанционному обучению (далее – Правила).

2. Требования и Правила разработаны для организаций образования, реализующих образовательные учебные программы начального, основного среднего и общего среднего образования, а также образовательные программы технического и профессионального, послесреднего, дополнительного, высшего и послевузовского образования в условиях дистанционного обучения.

3. В настоящих Требованиях и Правилах используются следующие понятия:

1) дистанционное обучение (далее – ДО) – обучение, осуществляемое при взаимодействии педагога и обучающихся на расстоянии, в том числе с применением информационно-коммуникационных технологий и телекоммуникационных средств;

2) синхронный формат обучения – дистанционное обучение, предполагающее прямую связь (стриминг) педагога с обучающимися в реальном времени, с использованием возможностей информационных систем (далее - ИС) и других средств связи;

3) асинхронный формат обучения – дистанционное обучение, предполагающее взаимодействие педагога с обучающимися, в том числе посредством ИС и других средств связи, и с последующей обратной связью педагога.

4) традиционное (штатное) обучение – обучение, осуществляемое при взаимодействии педагога и обучающихся непосредственно в организациях образования;

5) комбинированное (смешанное) обучение – обучение на основе сочетания традиционного и дистанционного обучения;

6) информационная система – организационно-упорядоченная совокупность информационно-коммуникационных технологий, обслуживающего персонала и технической документации, реализующих определенные технологические действия посредством информационного взаимодействия и предназначенных для решения конкретных функциональных задач;

7) информационно-коммуникационные технологии – совокупность методов работы с электронными информационными ресурсами и методов информационного взаимодействия, осуществляемых с применением аппаратно-программного комплекса и сети телекоммуникаций; [8].

8) цифровые образовательные ресурсы (далее – ЦОР) – дидактические

материалы по учебным предметам в цифровом формате, необходимые для организации образовательного процесса;

9) онлайн прокторинг – технология наблюдения за поведением обучающегося и контроля прохождения процедуры оценивания при дистанционном обучении;

10) малокомплектная школа (далее – МКШ) – общеобразовательная школа с малым контингентом обучающихся, совмещенными класс-комплектами и со специфической формой организации учебных занятий;

11) телевизионные уроки (ТВ-уроки) – запись уроков, транслирующихся с использованием эфирных, кабельных, спутниковых и цифровых систем телевидения;

12) цифровой контент – информационное наполнение цифровых учебных материалов (тексты, графика, мультимедиа и иное информационно значимое наполнение) [9].

13) самостоятельное обучение в домашних условиях – форма освоения общеобразовательных программ начального, основного среднего, общего среднего образования ребенком в семье с последующей аттестацией в организации образования.

## **Глава 1. Требования к организациям образования по предоставлению дистанционного обучения**

4. Организации образования, реализующие учебные программы начального, основного среднего и общего среднего образования (далее – организация образования), осуществляют учебный процесс по ДО на основе государственных общеобязательных стандартов образования соответствующих уровней образования (далее – ГОСО), утвержденных приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан от 31 октября 2018 года № 604; обеспечивают выполнение Типовых учебных планов и освоение обучающимися содержания соответствующих Типовых учебных программ [10].

5. Дистанционное обучение предоставляется при:

1) чрезвычайных ситуациях социального, природного и техногенного характера в период ограничительных мер, в том числе неблагоприятных погодных метеоусловий;

2) традиционном обучении:

– для обучающихся, имеющих временные ограничения возможностей здоровья и не имеющих возможности регулярно посещать организации образования, а также обучающихся с особыми образовательными потребностями (ООП);

– для одаренных детей – участников международных, республиканских, учебно-тренировочных сборов, спортивных соревнований, интеллектуальных и творческих конкурсов;

– для самостоятельно обучающихся в домашних условиях и обучающихся детей, граждан Республики Казахстан, временно проживающих за рубежом (служебные командировки, стажировки, обучение);

– по учебным предметам при наличии вакансии педагогов-предметников в малокомплектных школах;



– по выбору вариативного компонента Типовых учебных планов.

## 6. Требования к организациям образования

При организации дистанционного обучения в организациях образования должны выполняться следующие требования: наличие информационной системы, цифровых образовательных ресурсов и видеоуроков, наличие высокоскоростного Интернета, включая беспроводные технологии, соответствующую материально-техническую базу, кадровое обеспечение

### 6.1 Требования к информационной системе (далее-ИС)

Информационная система как совокупность средств программного, технического и организационного сопровождения учебного процесса должна включать:

- единую точку входа для педагогов и обучающихся;
- учебные материалы, цифровые образовательные ресурсы, соответствующие ГОСО, Типовым учебным программам;
- доступ к электронным фондам школьных библиотек;
- инструменты (функционал) взаимодействия обучающихся и педагогов;
- инструменты мониторинга учебных достижений обучающихся на протяжении всего периода обучения;
- гибкий инструментарий для разработки и дополнения уроков, учебных заданий ДО.

### 6.2 Требования к цифровым образовательным ресурсам и видеоурокам:

– соответствие Закону Республики Казахстан от 2 июля 2018 года № 169-VI «О защите детей от информации, причиняющей вред их здоровью и развитию» [11].

– соответствие требованиям ГОСО, Типовых учебных программ соответствующего уровня образования;

– соответствие дидактическим принципам и возрастным и психологическим особенностям обучающихся;

– соответствие стандартным форматам и размерам изображения, аудиозаписи и видеозаписи;

– эффективное использование информационных коммуникационных технологий;

– соблюдение этапов урока;

– отсутствие фактических и (или) логических ошибок.

### 6.3. Требования к интернету, включая беспроводные технологии и к МТБ

– оснащенность компьютерными классами; компьютерами, соответствующими минимальным требованиям к программно-аппаратному комплексу и прикладному обеспечению;

– соответствие минимальным требованиям по скорости Интернета для одного ученика 500 килобит в секунду (Кбит/с), для стриминговых событий требуется не менее 1 Мбт/с;

– соответствие минимальным требованиям к услуге Интернет: на одну точку доступа для каждой ИС: скорость для села-от 4Мб/с; для районного центра -от 10 Мб/с; для областного центра – от 30 Мб/с [12].

– 7. Требования к педагогу

- постоянное совершенствование IT компетенций через курсы повышения квалификации, семинары, тренинги;
- совершенствование навыков по применению информационно-коммуникационных технологий в учебном процессе;
- использование различных методов дистанционного обучения и технологий в учебном процессе;
- обеспечение обратной связи с обучающимися и их родителями/законными представителями по учебным достижениям учеников.

8. Для реализации учебного процесса по ДО при чрезвычайных ситуациях социального, природного и техногенного характера в период ограничительных мер организация образования должна соответствовать требованиям СанПиН. [13].

## **Глава 2. Правила организации учебного процесса по дистанционному обучению**

9. В случае объявления в стране или регионе ограничительных мер, связанных с чрезвычайными ситуациями социального, природного и техногенного характера, в том числе с неблагоприятными погодными метеоусловиями, издается приказ руководителя организации образования о переводе обучающихся на дистанционное обучение с указанием сроков и режима работы на основании решения местных исполнительных органов по согласованию с Главными государственными санитарными врачами соответствующих территорий.

### **9.1. Организация образования:**

- издает приказ об организации дистанционного обучения и назначает ответственное лицо за организацию учебного процесса и техническое сопровождение дистанционного обучения;
- обеспечивает подготовку школьной документации (контингент классов, расписание, график работы), разработку алгоритма перехода на ДО;
- проводит мониторинг обеспечения компьютерной техникой и Интернетом педагогов и обучающихся, наличия подключения к информационной системе;
- распределяет функциональные обязанности работников, обеспечивающих жизнедеятельность и функционирование организации (административный, вспомогательный и технический персонал), согласно трудовому законодательству РК;
- организует работу по формированию учебных материалов, в том числе электронных учебно-методических комплексов, ЦОР;
- осуществляет внутришкольный контроль за качеством обучения и координацию дистанционного обучения как в синхронном, так и в асинхронном формате;
- координирует работу педагогов по восполнению пробелов знаний обучающихся;
- обеспечивает заполнение Национальной образовательной базы данных

(далее – НОБД) о передаче компьютеров из школы во временное пользование обучающимся согласно актам приема-передачи;

– доводит до сведения родителей/законных представителей обучающихся информацию о посещаемости, учебных достижениях и своевременно принимает необходимые меры;

– инструктирует родителей/законных представителей о создании необходимых условий для занятий (обеспечение рабочего места и оборудования, условий для организации обучения);

– разъясняет обучающимся правила поведения, этические нормы во время урока при дистанционном обучении.

9.2. Родители/ законные представители обеспечивают условия для организации ДО (рабочее место, наличие компьютера/ ноутбука, видеосвязи, подключение к интернету), контроль за посещением занятий и выполнением учебных заданий.

9.3. Учебный процесс по дистанционному обучению проводится в синхронном или асинхронном форматах в соответствии с расписанием.

9.4. По мере улучшения санитарно-эпидемиологической ситуации осуществляется переход на комбинированное с формированием дежурных классов или традиционное обучение.

9.5. Формирование дежурных классов осуществляется в школах по заявлению родителей/законных представителей обучающихся при наличии медицинской справки (во избежание массового заражения в организациях образования).

9.6. Заявления принимаются в электронной форме через доступные средства связи (Приложение 1).

9.7. При комбинированном обучении 70 % часов по рабочему учебному плану проводятся традиционно, 30 % - дистанционно.

9.8. Текущий контроль успеваемости, промежуточная и итоговая аттестация обучающихся при дистанционном обучении осуществляется в соответствии с Типовыми правилами проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся для организаций среднего образования, утвержденными приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125 [14].

9.9. Совещания, заседания педагогических советов, родительские собрания внутришкольный контроль в организациях образования осуществляются дистанционно.

10. Дистанционное обучение для обучающихся, имеющих временные ограничения возможностей здоровья и не имеющих возможности регулярно посещать организации образования, а также обучающихся с особыми образовательными потребностями (ООП);

10.1. Основанием для перехода на дистанционное обучение являются:

1) заявление родителя/законного представителя обучающегося 1-11 классов на имя руководителя организации образования согласно форме (Приложение 2);

2) заключение ВКК (для категории детей с нарушением интеллекта -

дополнительно заключение ПМПК);

3) приказ руководителя организации образования с указанием сроков о переводе обучающегося на дистанционное обучение.

10.2. С учетом индивидуальных возможностей обучающегося по согласованию с родителями/законными представителями выбирается синхронный или асинхронный формат обучения.

10.3. Педагогом разрабатываются индивидуальные программы психолого-педагогического сопровождения для детей с ООП.

10.4. Организация образования обеспечивает психолого-педагогическое сопровождение учебного процесса.

10.5. Специалисты психолого-педагогического сопровождения при необходимости проводят индивидуальные консультации с обучающимися с ООП.

10.6. Организация образования координирует учебную деятельность обучающегося, обеспечивает обратную связь с ними и с родителями/законными представителями.

10.7. При текущем и суммативном оценивании обучающихся с ООП педагог использует дифференцированные и/или индивидуальные задания, а также вносит изменения в критерии оценивания с учетом особенностей обучающегося, в том числе при реализации индивидуальных учебных программ.

10.8. Итоговая аттестация осуществляется в соответствии с Типовыми правилами проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся для организаций среднего образования, утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125.

10.9. Родители/ законные представители согласуют формат, расписание учебных занятий с организацией образования и обеспечивают условия для организации ДО ( рабочее место, наличие компьютера/ ноутбука, видеосвязь, подключение к интернету), контроль за посещением занятий и выполнением учебных заданий.

11. Дистанционное обучение для одаренных детей – участников международных учебно-тренировочных сборов, спортивных соревнований, интеллектуальных и творческих конкурсов

11.1 Основанием для перехода на ДО являются:

1) заявление родителя/законного представителя обучающегося 1-11 классов на имя руководителя организации образования согласно форме (Приложение 2);

2) копия приказа уполномоченного государственного органа, подтверждающего участие обучающегося в международных учебно-тренировочных сборах, спортивных соревнованиях, интеллектуальных и творческих конкурсах с указанием сроков участия;

3) приказ руководителя организации образования с указанием сроков о переводе обучающегося на дистанционное обучение.

11.2. Дистанционное обучение осуществляется через информационную

систему организации образования в асинхронном формате с учетом возможностей обучающегося и по согласованию с родителями/ законными представителями, а также ответственным лицом, сопровождающим обучающегося.

11.3. При дистанционном обучении предусмотрено самостоятельное выполнение обучающимися учебных заданий.

11.4. После окончания международных учебно-тренировочных сборов, спортивных соревнований, интеллектуальных и творческих конкурсов обучающийся в соответствии с приказом МОН РК от 18 марта 2008 года № 125 сдает СОР и СОЧ по индивидуальному графику.

11.5. Итоговая аттестация осуществляется в соответствии с Типовыми правилами проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся для организаций среднего образования, утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125.

11.6. Родители/ законные представители, а также ответственное лицо, сопровождающее обучающегося, обеспечивают условия для организации ДО (рабочее место, наличие компьютера/ ноутбука, подключение к интернету), контроль за выполнением учебных заданий и участие ребенка в сдаче итоговой аттестации.

12. Дистанционное обучение для самостоятельно обучающихся в домашних условиях и обучающихся - детей, граждан Республики Казахстан, временно проживающих за рубежом (служебные командировки, стажировки, обучение);

12.1. Основанием для перехода на ДО являются:

1) заявление родителя/ законного представителя обучающихся 1-11 классов на имя руководителя организации образования по месту прикрепления к школе о переходе на самостоятельное обучение в домашних условиях согласно форме (приложение 2) до 1 августа текущего года;

2) для обучающихся - детей, граждан Республики Казахстан, временно проживающих за рубежом (служебные командировки, стажировки, обучение) документ, подтверждающий выезд родителей/законных представителей за рубеж с указанием причины, срока выезда или документ, подтверждающий выезд обучающегося для обучения по обмену;

3) при переходе на самостоятельное обучение в домашних условиях родители/законные представители обеспечивают учебный процесс за счет собственных финансовых средств, за исключением обучающихся - детей, граждан Республики Казахстан, временно проживающих за рубежом (служебные командировки, стажировки, обучение).

3) Акт обследования ЖБУ для самостоятельно обучающихся в домашних условиях (приложение 3);

4) Договор между родителями/законными представителями обучающихся и ОО с указанием полного финансового обеспечения (справка с места работы с указанием заработной платы за последние шесть месяцев) для самостоятельного обучения в домашних условиях, а также приложение

«Индивидуальный план обучения ребенка», составленное родителем/законным представителем и согласованное с организацией образования;

5) Приказ руководителя ОО о переводе обучающегося на самостоятельное обучение в домашних условиях.

12.2. Обучающиеся вправе вернуться в традиционный формат обучения в организации образования в течение учебного года добровольно по заявлению родителя/ законного представителя, а также по неудовлетворительным результатам суммативного оценивания и итоговой аттестации в обязательном порядке в соответствии с приказом организации образования.

12.3. Организация образования доводит до сведения родителей/законных представителей график сдачи СОР, СОЧ и итоговой аттестации.

12.4. Организация образования обязана:

– издать приказ о приеме/переводе ребенка на самостоятельное обучение в домашних условиях;

– согласовать индивидуальный план обучения ребенка;

– организовать сдачу СОР, СОЧ и итоговую аттестацию согласно графику.

12.5. Организация образования предоставляет обучающемуся, родителям / законным представителям Типовые учебные программы по учебным предметам, графики проведения СОР, СОЧ и итоговой аттестации;

12.6. Родители/законные представители несут ответственность за выполнение индивидуального плана обучения ребенка, организацию и создание условий для обучения своего ребенка, социализацию ребенка через дополнительное образование;

12.7. Итоговая аттестация для обучающихся детей граждан Республики Казахстан временно проживающих за рубежом осуществляется согласно Приказу Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125

13. Дистанционное обучение при наличии вакансии педагогов – предметников по учебным предметам в малокомплектных школах;

13.1. Основанием для перехода на ДО являются:

1) наличие вакансии педагога – предметника (дефицит педагогических кадров);

2) решение педагогического совета организации образования;

3) приказ руководителя организации образования о переводе обучающихся на дистанционное обучение.

13.2. При отсутствии педагогов-предметников в МКШ организуется дистанционное обучение с привлечением педагогов других организаций образования.

13.3. Организация образования предоставляет имеющееся компьютерное оборудование с доступом в Интернет со скоростью не менее 4 мб/с на одну точку для обучающихся.

13.4. Учебный процесс организуется в асинхронном и синхронном форматах по согласованию с родителями/ законными представителями.

13.5. Обратная связь с педагогом осуществляется посредством ИС или

любых средств связи. Межсессионный период для обучающихся МКШ проводится дистанционно.

13.6. Итоговая аттестация осуществляется с Типовыми правилами проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся для организаций среднего образования, утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125.

14. Дистанционное обучение по выбору вариативного компонента Типовых учебных планов

14.1. Дистанционное обучение осуществляется по отдельным предметам и курсам, включенным в вариативный рабочий учебный план школы исходя из возможностей ОО (инструктивное письмо).

14.2. Для перехода на дистанционное обучение по вариативному компоненту Типовых учебных планов необходимо:

- 1) решение педагогического совета;
- 2) приказ руководителя организации образования;
- 3) рабочий учебный план.

14.3. Организация образования обеспечивает:

– составление расписания с учетом учебных предметов вариативного компонента;

– мониторинг посещаемости и учебных достижений обучающегося.

14.4. Родители/ законные представители обеспечивают:

– условия для организации ДО (рабочее место, наличие компьютера/ ноутбука, видеосвязь, подключение к интернету);

– контроль за выполнением учебных заданий.

### **3. Методические рекомендации по организации процесса обучения с использованием дистанционных технологий**

#### **3.1 Нормативные правовые акты дистанционного обучения**

1. РК «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 319-III;
2. ГОСО, утвержденный приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 31 октября 2018 года № 604 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 17669);
3. Санитарные правила "Санитарно-эпидемиологические требования к объектам образования", утвержденный приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 16 августа 2017 года № 611 (далее – СанПиН) [17];
4. Приложение 2 к приказу Министра образования и науки Республики Казахстан от 13 августа 2020 года № 345 Методические рекомендации по организации учебного процесса в организациях среднего образования в период ограничительных мер, связанных с недопущением распространения коронавирусной инфекции (*с изменениями по состоянию на 15.12.2020 г.*);
5. О внесении изменения в приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 20 марта 2015 года № 137 «Об утверждении Правил организации учебного процесса по дистанционным образовательным технологиям»;
6. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования к условиям работы с источниками физических факторов (компьютеры и видеотерминалы), оказывающих воздействие на человека" Приказ Министра национальной экономики Республики Казахстан от 21 января 2015 года № 38. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 13 марта 2015 года № 10428;
7. Типовыми правилами проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся для организаций среднего образования, утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125;
8. Закон Республики Казахстан от 2 июля 2018 года № 169-VI «О защите детей от информации, причиняющей вред их здоровью и развитию»

#### **3.2 Обязанности участников учебно-воспитательного процесса**

Участниками учебно-воспитательного процесса ДО являются руководитель организации образования, заместитель руководителя организации образования, классный руководитель, педагог, специальный педагог, родитель, /законный представитель, обучающийся, социальный педагог, педагог-психолог, школьный библиотекарь, инспектор по делам несовершеннолетних.

Руководитель организации образования принимает следующие управленческие решения:

- издает приказ об организации ДО;



– назначает ответственное должностное лицо из числа администрации организации образования за организацию учебного процесса по ДО;

– назначает ответственных лиц для технического сопровождения организации учебного процесса по ДО;

– обеспечивает педагогов и обучающихся возможностью подключения к интернет-платформам, соответствующим учебно-методическим требованиям, используемым данной организацией образования, путем предоставления обучающимся и педагогам логинов и паролей. В компетенцию руководителя организации образования не входит подключение обучающихся и педагогов к сети интернет по месту их проживания;

– осуществляет контроль за обеспечением обучающихся компьютерным оборудованием и подключением к интернету;

– утверждает контингент классов, расписание уроков, график работы;

– осуществляет постоянный мониторинг за организацией учебного процесса по ДО;

– распределяет учебную нагрузку педагогов на основании тарификационного списка и рабочего учебного плана школы на учебный год;

– при необходимости перераспределяет функциональные обязанности педагогов и специалистов для организации учебного процесса по ДО;

– определяет функциональные обязанности работников, обеспечивающих жизнедеятельность и функционирование организации (административный, технический персонал).

2. Заместитель руководителя организации образования:

– заполняет Национальную образовательную базу данных (далее – НОБД) информацией о движении обучающихся, о качественном составе педагогов организации образования, о материально-технической базе, о наличии компьютеров и интернета (о передаче компьютеров из школы на временное пользование, согласно актам приема-передачи) и другое;

– осуществляет внутришкольный контроль за качеством учебного процесса по ДО;

– координирует учебный процесс по ДО как в синхронном, так и в асинхронном формате, с учетом требований СанПиН с рациональным использованием учебного времени;

– составляет расписание уроков в соответствии с ГОСО, Типовым учебным планам и график проведения суммативного оценивания;

– координирует образовательную деятельность педагогов в соответствии с утвержденным расписанием и обеспечивает обратную связь с ними;

– координирует работу педагогов по восполнению пробелов знаний обучающихся.

3. Классный руководитель:

– проводит мониторинг технических возможностей и готовности обучающихся к ДО (наличие компьютера, интернета, доступа к электронным журналам и другим интернет-платформам);

- информирует обучающихся и их родителей/законных представителей: об интернет-платформе, которая определена организацией образования, о расписании уроков и графике проведения суммативного оценивания;

- доводит до сведения родителей/законных представителей обучающихся информацию о посещаемости, учебных достижениях и своевременно принимает необходимые меры;

- инструктирует родителей/законных представителей о создании необходимых условий для занятий (обеспечение рабочего места и оборудования, условий для организации обучения);

- разъясняет обучающимся правила поведения, этические нормы во время урока при дистанционном обучении

- координирует образовательную деятельность педагогов, обучающегося и родителей/законных представителей, обеспечивает обратную связь с ними.

#### 4. Педагог:

- планирует и организует образовательный процесс по учебному предмету;

- определяет и реализует учебные цели урока в условиях ДО;

- строго соблюдает установленные нормы учебных заданий по классам, с учетом возрастных и индивидуальных особенностей обучающихся;

- ведет документацию согласно приказу МОН РК «Об утверждении Перечня документов, обязательных для ведения педагогами организаций среднего, технического и профессионального, послесреднего образования, и их формы» №130 от 6.04.2020 года;

- доводит до сведения обучающихся и их родителей/ законных представителей информацию об учебных достижениях обучающихся;

- реализует учебный процесс в соответствии с утвержденным расписанием.

- реализует работу по восполнению пробелов знаний обучающихся;

- разрабатывает дифференцированные и/или индивидуальные задания с учетом учебной нагрузки обучающегося и изученного им учебного материала

- комбинирует разные средства ДО для эффективной реализации учебного процесса (мессенджеры+видеоконференции, мессенджеры+онлайн-платформы, мессенджеры + телевизионные уроки, лабораторные работы в электронной версии);

- несет ответственность за качество обучения в период ДО;

- совершенствует свои ИТ-компетенции.

#### 5. Специальный педагог:

- устанавливает причины и характер трудностей, препятствующих успешному овладению знаний в рамках учебной программы;

- совместно с педагогами определяет особые образовательные потребности обучающихся;

- работает над преодолением трудностей в рамках индивидуальной программы развития обучающегося;

- оказывает поддержку педагогам в создании образовательной среды,

отвечающей потребностям обучающегося с ООП и адаптации дидактических материалов.

– оказывают поддержку родителям в освоении навыков оказания помощи детям в подготовке учебных заданий, в организации жизнедеятельности семьи, в использовании специального оборудования и вспомогательных приспособлений для учебной деятельности детей.

6. Родитель /законный представитель:

– создает необходимые условия для занятий (обеспечение рабочего места и компьютерного оборудования, с подключением к Интернету, условий для организации обучения, обеспечение доступа к образовательным платформам, порталу, контроль режима работы ребенка за компьютером);

– обеспечивает присутствие обучающегося на учебных онлайн – занятиях в соответствии с утвержденным расписанием и осуществляет постоянный контроль успеваемости своего ребенка, участие в сдаче итоговой аттестации;

– согласует формат обучения и при необходимости расписание уроков;

– поддерживает обратную связь с классным руководителем и педагогами;

– своевременно предупреждает классного руководителя об отсутствии ребенка на уроках (по болезни и другим причинам) для своевременного перевода на ДО;

– несет ответственность за психологическую и физическую безопасность ребенка.

7. Обучающийся:

– соблюдает расписание занятий с учетом уроков в синхронном и (или) асинхронном форматах и планирует свой учебный день;

– изучает материалы и выполняет учебные задания по предметам в соответствии с утвержденным расписанием;

– прикрепляет ответы посредством возможностей образовательных платформ или отправляет через электронную почту и другие виды связи;

– изучает комментарии педагога по учебным заданиям и выполняет его рекомендации;

– находится на связи с классным руководителем;

– работает с педагогами в любом доступном режиме, при необходимости направляет педагогу возникшие вопросы;

– соблюдает СанПиН относительно длительности непрерывной работы за компьютерным оборудованием;

– соблюдает правила поведения, этические нормы во время урока при ДО.

8. Социальный педагог:

– изучает психолого-медико-педагогические особенности личности обучающегося и микросреды, условия жизни;

– выявляет интересы и потребности, проблемы, конфликтные ситуации, отклонения в поведении обучающихся;

– своевременно оказывает им социальную помощь и поддержку;

– осуществляет взаимодействие с семьей ребенка, консультирование по

организационным вопросам ДО, контроль над соблюдением прав ребенка в семье и школе.

9. Педагог-психолог:

- проводит психолого-педагогическую диагностику, консультирование родителей, обучающихся и педагогов по запросу;
- осуществляет взаимодействие с семьей ребенка;
- формирует мотивацию активного участия обучающихся в образовательном процессе, в т.ч. для детей с ООП;
- разрабатывает рекомендации по вопросам психологического сопровождения участников ДО;
- оказывает психологическую помощь в преодолении трудностей, связанных с восприятием учебного материала в условиях ДО;
- осуществляет психолого-педагогическую поддержку обучающимся с ООП.

10. Школьный библиотекарь:

- обеспечивает педагогов и обучающихся образовательной и педагогической литературой, в том числе доступ к онлайн библиотеке и утвержденным электронным учебникам;
- предоставляет всем участникам образовательного процесса: администрации школы, педагогическому коллективу, обучающимся и родителям свободный доступ к электронным фондам библиотек;
- оказывает консультативную и практическую помощь в поиске и выборе информации.

11. Инспектор по делам несовершеннолетних:

- осуществляет комплекс мер, направленных на выявление, изучение, устранение причин и условий, способствующих совершению правонарушений среди несовершеннолетних;
- оказывает социальную и психологическую помощь несовершеннолетним, их родителям/законным представителям в преодолении трудной жизненной ситуации путем организации индивидуального консультирования;
- проводит профилактические беседы с обучающимися и их родителями/законными представителями;
- оказывает педагогическому коллективу организации образования организационную и правовую помощь в вопросах предупреждения асоциального поведения среди обучающихся и родителей/законных представителей.

### **3.3 Рекомендации по организации учебного процесса в организациях среднего образования в дистанционном формате**

1. Для организации учебного процесса в дистанционном формате школа выбирает интернет-платформу, с наиболее подходящей по функциональным возможностям инфраструктурой и образовательному контенту, соответствующую основным запросам педагогов.

Для дистанционного обучения составляется гибкое расписание уроков,

при этом рекомендуется ставить уроки 1-5 классов с 9:00 ч., 6-11 классов с 14:00 ч.

Педагоги при организации учебного процесса, кроме интернет-платформ могут использовать любые доступные средства связи.

Процесс обучения в дистанционном формате может проходить как в синхронном, так и в асинхронном режиме, с учетом требований Санитарно-эпидемиологических правил и норм (далее - СанПиН) и рационального использования учебного времени. При этом уроки могут проходить с совмещением двух вариантов или только в асинхронном режиме. При возникновении проблем по подключению к интернет-платформам допускается проведение уроков через любые доступные средства связи по усмотрению педагога.

2. Обучение в синхронном режиме предполагает прямую связь (стриминг) учителя с обучающимися в реальном времени, с использованием возможностей интернет-платформ и других средств связи.

3. Педагог может выделить определенную часть урока для выхода в стриминг, остальную часть урока провести в асинхронном формате. Уроки не обязательно проводить в режиме реального времени (стриминга). Учитель самостоятельно, исходя из целей обучения, определяет какой урок, какую часть урока, какое количество уроков в неделю (в четверти) может проводить в режиме реального времени (стриминга).

4. Асинхронный формат урока представляет собой взаимодействие учителя с обучающимися посредством возможностей электронных платформ, включающих контент для самостоятельного изучения и учебные задания к ним с последующей обратной связью учителя.

5. Для организации учебного процесса в дистанционном формате (синхронный и асинхронный режим) школа должна быть подключена к интернет-платформе.

6. Расписание уроков в школе составляется в соответствии с ГОСО, Типовыми учебными планами и программами согласно Рабочего учебного плана школы для всех классов.

7. Рекомендации к урокам в синхронном режиме:

1) При обучении в синхронном формате для прямой трансляции можно выделить от 10 до 30 минут урока в соответствии с СанПиН, совмещая учебный процесс с асинхронным форматом обучения.

2) Учителю необходимо заранее подготовить обучающихся к уроку в режиме стриминга, предоставив им памятку с алгоритмом действий.

До урока обучающемуся необходимо:

- скачать на свое устройство доступное приложение;
- проверить работу инструментов приложения (микрофон, видео, демонстрация экрана и др.);
- перед уроком за 10-15 мин проверить подключение к платформе;
- использовать для регистрации свои фамилию и имя, класс.

Во время урока:

- обеспечить отсутствие посторонних звуков;

- следить за режимом микрофона (включать только по необходимости);
- следить за режимом видео;
- соблюдать нормы этического поведения;
- правильно использовать инструменты платформы (при необходимости: написать сообщение учителю или всем в чате, включить видео/аудио или презентацию, нажимать кнопки: «поднять руку», «да/нет», «большой палец» и другие).

3) При разработке и реализации краткосрочного плана урока педагогу в зависимости от цели обучения необходимо рационально распределять содержание и время для синхронной и асинхронной части урока. В случаях возникновения технических проблем и невозможности прямой трансляции педагог переводит урок на асинхронный формат.

4) Структура урока в синхронном формате включает:

- краткое обобщение пройденного материала, изложение по необходимости основных положений новой темы, логически связанных и необходимых для объяснения нового материала;
- заострение внимания учащихся на тех знаниях и навыках, которые могут понадобиться для изучения нового материала;
- изложение нового материала по плану;
- рекомендации для закрепления материала.

5) Содержание уроков должно отвечать следующим требованиям:

- тщательный отбор материала с учетом целей и задач Типовой учебной программы, новизны информации и контента интернет-платформ;
- четкая структурированность информации: упорядочение, систематизирование; преемственность и др.;
- учет основных дидактических принципов: научности, наглядности, доступности, сознательности, связи теории с практикой, цикличности, научно-популярного изложения, читаемость/эстетичность учебного материала;
- соответствие современным мировым достижениям в области телевизионных, информационно-коммуникативных и мультимедийных технологий;
- адекватный объем и длительность экспонирования аудиовизуальной информации с учетом восприятия;
- использование различных информационных обучающих материалов: текстовые, презентации, графические, медиа, рисунки, таблицы, инфографика и другие.

6) Учебные задания не превышают рекомендуемый объем, сопровождаются алгоритмом выполнения и необходимыми ссылками на электронные образовательные материалы (Раздел IV).

7) Обратную связь учитель предоставляет в установленном порядке посредством возможностей электронных журналов, в случаях отсутствия электронных журналов - через доступные виды связи по усмотрению учителя.

8) Запись урока сохраняется и обучающимся предоставляется доступ к материалам в любое время.

9) При отсутствии возможности выхода в стриминг педагог проводит

уроки только в асинхронном формате.

### **3.4 Рекомендации к урокам в асинхронном формате:**

1) Урок в асинхронном формате реализуется при взаимодействии учителя с обучающимися посредством возможностей интернет-платформ. Учебные задания к уроку разрабатываются педагогом с учетом контента и возможностей интернет-платформ. К ним относятся цифровые образовательные ресурсы, включающие электронные учебники, видеоматериалы, тренажеры для отработки умений, ресурсы для контроля знаний и другое.

2) При подготовке урока в асинхронном формате педагог:

- определяет тип, цель урока;
- готовит учебный материал в соответствии с целью обучения урока (электронные учебники, видеоматериалы, ТВ-уроки, презентации и др.);
- учитель в учебном процессе пользуется не только материалами, которые находятся на интернет-платформе, но и самостоятельно разработанными учебными материалами;
- рекомендует обучающимся учебный материал для самостоятельного изучения;
- предоставляет возможность обучающимся в любое время просмотреть телеурок или видеурок, размещенный на электронной платформе или записанный учителем самостоятельно;
- рекомендует доступные цифровые образовательные ресурсы, размещенные на интернет-платформах;
- разрабатывает учебные задания согласно цели обучения в соответствии с рекомендуемым объемом, с указанием порядка выполнения и затраты времени, а также с учетом индивидуальных возможностей и особых потребностей обучающихся;
- отправляет учебное задание обучающимся с подробным описанием темы, цели обучения, предоставляя необходимые ссылки, посредством возможностей электронных платформ или других доступных средств связи;
- принимает выполненные работы, анализирует и предоставляет обратную связь обучающимся (комментарии, рекомендации) в установленном порядке посредством возможностей электронных журналов, в случаях отсутствия электронных журналов - через доступные виды связи по усмотрению учителя;

### **3.5 Рекомендации по использованию цифровых образовательных ресурсов:**

1) цифровые образовательные ресурсы (ЦОР) представляют собой комплекс учебно-методических средств обучения, разработанных и реализуемых на базе цифровых технологий.

2) ЦОРы, используемые педагогами в учебном процессе, должны отвечать следующим требованиям:

- не включать информацию, распространение которой запрещено законодательством Республики Казахстан;
- не допускать использование ЦОР, содержащих информацию,

посягающую на честь и достоинство, права и охраняемые законом интересы третьих лиц;

- соответствовать требованиям ГОСО, Типовой учебной программе соответствующего уровня образования, возрастным особенностям обучающихся;

- соответствовать принципам толерантного отношения к представителям различных религиозных, этнических и культурных групп, не препятствует межнациональному и межконфессиональному диалогу;

- быть доступными и понятными обучающимся независимо от пола, национальности и места проживания;

- не противоречить основам современных научных знаний;

- обеспечить корректный выбор: уровня образования, учебного предмета, уровня сложности учебного материала учебных заданий, видов контента;

- не допускать на изображениях водяные знаки и посторонние надписи;

- указывать ссылку на автора и (или) источник заимствованного материала;

- иметь самостоятельную познавательную ценность;

- обеспечить логичность и последовательность используемого учебного материала.

### **3.6 Требования к содержанию цифровых образовательных ресурсов**

#### **1. Содержание цифровых образовательных ресурсов:**

- не противоречит положениям Закона Республики Казахстан от 2 июля 2018 года № 169-VI «О защите детей от информации, причиняющей вред их здоровью и развитию»;

- не противоречит основам современных научных знаний;

- соответствует принципам толерантного отношения к представителям различных религиозных, этнических и культурных групп, не препятствует межнациональному и межконфессиональному диалогу;

- соответствует требованиям ГОСО, Типовых учебных программ соответствующего уровня образования, возрастным и психологическим особенностям обучающихся;

- отражает междисциплинарный подход, логичность и последовательность;

- не содержит фактических и (или) логических ошибок

#### **2. Формат и размер изображения:**

- 1) допустимые форматы: JPEG, JPG, PNG, SVG, GIF;

- 2) размер одного файла – не более 100 Mb;

#### **3. Формат и размер аудиозаписи:**

- 1) допустимые форматы: MP3, WAV;

- 2) размер одного файла: не более 100 Mb

#### **4. формат и размер видеозаписи:**

- 1) допустимый формат: MP4, MOV;

- 2) размер одного файла - не более 200 Mb;

- 3) длительность видеозаписи - не более 10 минут.



Образовательные платформы, которые можно использовать при организации учебного процесса дистанционного обучения [15]:

№	Наименование платформы	ссылка	презентация
1.	Kundelik	<a href="https://portal.kundelik.kz/">https://portal.kundelik.kz/</a>	<u>Kundelik</u>
2.	Platonus	<a href="https://platonus.kz/">https://platonus.kz/</a>	<u>Platonus</u>
3.	Daryn.online	<a href="https://daryn.online/">https://daryn.online/</a>	<u>DARYN ONLINE</u>
4.	BilimLand	<a href="https://bilimland.kz/">https://bilimland.kz/</a>	<u>OnlineMektep.org + BilimLand + NIS</u>
5.	Универ 2.0	<a href="https://univer.kaznu.kz/">https://univer.kaznu.kz/</a>	<u>Univer 2.0</u>
6.	BilimAl	<a href="https://cit-orleu.kz/">https://cit-orleu.kz/</a>	<u>Білімал</u>
7.	MektepEdu	<a href="https://mektep.edu.kz/">https://mektep.edu.kz/</a>	<u>EDUS Mektep_DL</u>
8.	Diadem E-Learning	<a href="https://diadem.kz/">https://diadem.kz/</a>	<u>DIADEM E-Learning</u>
9.	FluentClass	<a href="https://fluentme.kz/">https://fluentme.kz/</a>	<u>FluentClass</u>
10.	Vicon	<a href="https://vicon.kz/">https://vicon.kz/</a>	<u>Vicon</u>
11.	Bilgen academy	<a href="https://bilgen.academy/">https://bilgen.academy/</a>	<u>БИЛГЕ МЕКТЕБИ</u>
12.	e-learn!kz	<a href="https://e-learn.kz/">https://e-learn.kz/</a>	<u>e-learn!kz</u>
13.	Live.edu	<a href="https://live03.edu.org.kz/">https://live03.edu.org.kz/</a>	<u>EDU.org.kz</u>

### 3.7 Правила организации учебного процесса

1) Общие требования к структуре урока:

- соответствие ГОСО и учебным программам;
- реализация дидактических принципов;
- эффективное использование телекоммуникационных средств;
- соблюдение этапов урока;
- начало урока, титры (класс, предмет);
- формулировка цели обучения;
- объяснение нового учебного материала, вопросы;
- заключительная часть: выводы, обратная связь;
- обратная связь осуществляется посредством: электронных журналов, интернет-платформ, электронной почты, мессенджеров, мобильной и стационарной телефонной и почтовой связи.

2) Требования к планированию и проведению урока:

- применение различных методов организации образовательного про-

цесса (частично-поисковый, эвристический, исследовательский, проектная работа, исследование и другие).

3) Акцент на самостоятельное изучение учебного материала, вовлечение каждого обучающегося в активное обучение:

- использование аудиовизуальных средств: графика, аудио, видео-материалы, презентации;
- определение оптимального объема учебных заданий;
- использование дифференцированных учебных заданий;
- разработка инструкций, алгоритмов, рекомендаций для самостоятельного выполнения учебных заданий;
- организация индивидуальных консультаций для обучающихся, в том числе для детей с ООП (при необходимости).

4) Обеспечение доступности для обучающихся с ООП:

- индивидуальные учебные программы обучения;
- субтитры, сурдоперевод;
- специальное программное обеспечение;
- адаптированные ЦОР;
- дифференцированные учебные задания.

5) Содержание урока:

- не содержит информацию, распространение которой запрещено законодательством Республики Казахстан;
- соответствует требованиям Закона Республики Казахстан от 2 июля 2018 года № 169-VI «О защите детей от информации, причиняющей вред их здоровью и развитию»;
- оптимальный выбор контента урока с обязательным указанием автора и (или) источника заимствованного материала;
- включает научно-достоверные сведения, точную терминологию, четко структурированную информацию;
- соответствует дидактическим принципам (подача теоретического материала: логичная, четкая, полная, последовательная).

6) Эмоциональный фон

- голос педагога спокойный, доброжелательный, достаточный для восприятия звучания, речь отчетливая, дикция хорошая;
- изложение убедительное, свободное, в достаточной мере эмоциональное (эффект присутствия), темп изложения неторопливый;
- психологическое воздействие: стиль и язык произносимого текста, интонирование, акцептация отдельных предложений, эмоциональные подъёмы, паузы

7) Дизайн урока:

- цветовой фон постоянный - из трех цветов, близких по цветовой гамме;
- текст на экране лаконичный, четкий, не перегружен;
- отсутствие водяных знаков, посторонних надписей, рекламы;
- выделение важной информации: цветом, жирным шрифтом, другим шрифтом;
- количество контрастирующих шрифтов минимальное;
- звук четкий (без посторонних звуков), равномерный по громкости;
- видеоряд - 75-100% площади экрана.

### **3.8 Требования к учебным заданиям и их объему:**

1. Содержание и объём учебных заданий определяются целями урока или системой уроков в рамках учебной программы и необходимостью привлечения вспомогательных средств усвоения знаний.

2. Учебные задания задаются один раз в тот же день, когда занятие по учебному предмету предусмотрено расписанием. На выполнение учебных заданий не ставится ограничение по времени, обучающийся не должен выполнять задания сразу после окончания уроков. Отправка учебного задания педагогом голосовым сообщением не допускается.

3. Обеспечивается корректная коммуникация педагога и обучающихся через использование интернет-платформ, стриминговых площадок и других мессенджеров, с учетом этических и педагогических норм, направленных на воспитание личности обучающихся, формирование навыков интернет-поведения, киберкультуры, кибергигиены участников образовательного процесса (педагог, обучающийся, родитель (законный представитель)).

#### **4. Учебные задания:**

- не содержат информацию, распространение которой запрещено законодательством Республики Казахстан;
- соответствуют требованиям Закона Республики Казахстан от 2 июля 2018 года № 169-VI «О защите детей от информации, причиняющей вред их здоровью и развитию»;
- разрабатываются согласно требованиям ГОСО и Типовой учебной программы, возрастным особенностям обучающихся;
- не содержат фактических и (или) логических ошибок;
- включают в себя теоретический материал на изучаемую тему с обязательными комментариями педагога и практическую отработку этой темы;
- включают дифференцированные и/или индивидуальные задания с учетом учебной нагрузки обучающегося и изученного им учебного материала.

5. Учебные задания, выполняемые обучающимися в виде домашней работы должны быть ограничены временным промежутком от 10 до 20 минут;

### **3.9 Требования к проведению оценивания и мониторинга учебного процесса**

1. Текущий контроль успеваемости, промежуточная и итоговая аттестация обучающихся при дистанционном обучении осуществляется в соответствии с Типовыми правилами проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся для организаций среднего образования, утвержденными приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 5191)».

2. В период ограничительных мер, связанных с чрезвычайными ситуациями социального, природного и техногенного характера во 2-11-х классах педагог проводит по учебным предметам с недельной нагрузкой 2 и более часов, по которым предусмотрено оценивание 1 суммативную работу за раздел (далее - СОР) и 1 суммативную работу за четверть (далее - СОЧ).

3. По учебным предметам с недельной нагрузкой в 1 час педагог проводит 1 СОР в учебной четверти.

4. Суммативное оценивание проводится во 2-11 (12) классах. При этом по всем предметам проводится не более одного суммативного оценивания за раздел/сквозную тему (далее – СОР).

5. При формативном оценивании педагог самостоятельно определяет периодичность выставления баллов за учебные достижения обучающихся с учетом выполненных объемов работ, учебных заданий, но не менее 30% от количества учебных часов (уроков) в четверти (полугодии). Баллы формативного оценивания выставляются педагогом в электронный журнал и учитываются при выставлении четвертной / полугодической оценки по предмету. Формативное оценивание, в том числе домашней работы, проводится для мониторинга достижений обучающимися целей обучения и дальнейшего выстраивания дифференцированной работы, оценивается формативно с выставлением баллов. Оценивание учебных достижений обучающихся 2-11 (12) классов осуществляется в пределах от 1 до 10 баллов.

6. При переходе на комбинированное обучение сохраняется формативное оценивание по 10-балльной шкале, согласно пункта 13 приказа Министерства образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125.

7. Организация образования утверждает график проведения суммативного оценивания.

8. Количество учебных заданий суммативного оценивания за раздел:

- для обучающихся 2-4-х классов – от 3 до 5 учебных заданий;
- для обучающихся 5-11-х классов – от 5 до 7 учебных заданий.

9. В 1-ом классе учебные достижения обучающихся не оцениваются.

10. По результатам формативного оценивания, СОР и суммативного оценивания за четверть (далее – СОЧ) обучающимся выставляются баллы, которые учитываются при оценивании учебных достижений за четверть.

11. Максимальный балл за СОР, форма (контрольная, практическая или творческая работа, проект, устный опрос, эссе), урок проведения СОР и время на выполнение СОР не регламентируются. Максимальный балл за СОР должен составлять не менее 7 и не более 15 баллов в 1-4 классах, не менее 7 и не более 20 баллов в 5-11(12) классах.

12. Задания суммативного оценивания выполняются обучающимися и содержат пройденный ими материал в соответствии с Типовыми учебными программами по общеобразовательным предметам, утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 3 апреля 2013 года № 115 "Об утверждении типовых учебных программ по общеобразовательным предметам, курсам по выбору и факультативам для общеобразовательных организаций" (зарегистрированный в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 8424).

13. Задания формативного и суммативного оценивания составляются педагогами самостоятельно.

14. Для обучающихся на дому по медицинским показаниям, обучающихся с особыми образовательными потребностями педагог разрабатывает индивидуальные задания с учетом учебной нагрузки и изученного ими учебного материала.

15. Педагог предоставляет обучающимся и их родителям/законным представителям расширенный комментарий в электронном формате через любые доступные средства связи;

16. Приказы об освобождении обучающихся от итоговой аттестации издаются на основании следующих документов:

– заключения врачебно-консультационной комиссии согласно форме № 035-1/у, утвержденной приказом исполняющего обязанности Министра здравоохранения Республики Казахстан от 23 ноября 2010 года № 907 "Об утверждении форм первичной медицинской документации организаций здравоохранения" (зарегистрированным в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 6697), для категории обучающихся указанных в подпункте 1) и 2) пункта 50 настоящих Правил;

– выписки из решения педсовета и ходатайства школы;

– подлинников и копий табелей успеваемости обучающихся (далее - табель) в соответствии с формой, утвержденной приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 23 октября 2007 года № 502 "Об

утверждении формы документов строгой отчетности, используемых организациями образования в образовательной деятельности" (зарегистрированный в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 4991).

17. Организации образования обеспечивает механизм контроля качества дистанционного обучения в системе внутришкольного контроля качества образования. Мониторинг учебного процесса осуществляется на основании приказа МОН РК «Об утверждении Перечня документов, обязательных для ведения педагогами организаций среднего, технического и профессионального, послесреднего образования, и их формы» № 130 от 6 апреля 2019 года (*приложение № 17 План внутришкольного контроля на \_\_\_\_\_ учебный год*)

## Заключение

С введением нового формата обучения были определены основные проблемы дистанционного обучения в Казахстане и пути их решения - обучение через Интернет, телевизионные каналы и радио, обучение в штатном режиме в отдаленных селах, а также направление учебных материалов через почту в населенных пунктах, где нет школ. Также были разработаны Положение и Методические рекомендации по организации дистанционного обучения.

В Положении определены участники учебно-воспитательного процесса дистанционного обучения и прописаны их обязанности, даны образцы расписания уроков, приведены ссылки на интернет-платформы, определены требования санитарно-эпидемиологических правил и норм (далее - Санитарно-эпидемиологический надзор) и вид проведения уроков в синхронном и асинхронном формате, учебные задания и их объем, требования к оцениванию и контролю учебного процесса.

В Методических рекомендациях дан алгоритм организации учебного процесса при дистанционном формате:

1. Школа выбирает интернет платформу, с наиболее подходящей по функциональным возможностям инфраструктурой и образовательному контенту;

2. Составляется гибкое расписание уроков, при этом рекомендуется ставить уроки 1-5 классов с 9:00 ч., 6-11 классов с 14:00 ч.

3. Процесс обучения проводить как в синхронном, так и в асинхронном режиме;

4. Изучить рекомендации по проведению учебного процесса в синхронном, так и в асинхронном режиме;

5. Правильно определять цели и задачи урока, проверять контент на соответствие ГОСО, Типовым учебным программам;

Дистанционное обучение - одна из альтернативных и эффективных форм обучения, которое способно разнообразить процесс организации обучения, сделать его интересным и доступным.

Развитие дистанционного обучения в системе образования Казахстана сопровождается развитием интернет-технологий и обеспечивает максимальную интерактивность.

## Список использованной литературы

1. Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 319-III;
2. Рекомендации для педагогов: как организовать дистанционное обучение? <https://nao.kz/blogs/view/2/1336>
3. Памятка по формативному оцениванию в период обучения в условиях ограничительных мер; <https://nao.kz/blogs/view/2/1434>
4. Инструкция по управлению временем на период дистанционного обучения для обучающихся. <https://nao.kz/blogs/view/2/1347>
5. Рекомендации по психологической поддержке родителей в период дистанционного обучения школьников <https://nao.kz/blogs/view/2/1351>
6. Корпоративные информационные технологии и решения [Электронный ресурс]. Код доступа: [www.pcweek.ru](http://www.pcweek.ru)
7. <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-zarubezhnogo-opyta-distantionnogo-obucheniya>
8. <https://liter.kz/sistema-obrazovaniya-kazahstana-v-usloviyah-pandemii-pervye-uroki/>
9. Результаты мониторинга по дистанционному обучению в среднем образовании/Обучающиеся I,II,III часть/ Национальная академия образования им. И. Алтынсарина/ Нур-Султан, 2020;
10. Закон РК «Об информатизации» от 24 ноября 2015 года № 418-V ЗРК;
11. О внесении изменений и дополнений в приказ Министра образования и науки РК от 20.03.2015 года № 137 «Об утверждении Правил организации учебного процесса по дистанционным образовательным технологиям» - Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 13 апреля 2020 года № 141. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 14 апреля 2020 года № 20389];
12. Закон Республики Казахстан от 2 июля 2018 года № 169-VI «О защите детей от информации, причиняющей вред их здоровью и развитию»;
13. «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам образования», утвержденных приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 16 августа 2017 года № 611;
14. О внесении изменений в приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125 "Об утверждении Типовых правил проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся для организаций среднего, технического и профессионального, послесреднего образования" (изменения на 28 августа 2020;
15. <https://www.gov.kz/memleket/entities/edu/activities/3599?lang=kk>;



Форма заявления родителей/законных представителей  
ребенка для обучения в дежурных классах

Директору \_\_\_\_\_  
полное название общеобразовательной  
организации

\_\_\_\_\_  
ФИО директора  
от \_\_\_\_\_  
ФИО родителя/законного представителя  
ребенка

проживающего по адресу:  
\_\_\_\_\_

Телефон \_\_\_\_\_

ЗАЯВЛЕНИЕ

Прошу определить моего ребенка

\_\_\_\_\_  
(ФИО ребенка, класс)

в дежурный класс с \_\_\_\_\_

Ответственность за жизнь и здоровье, а также обеспечение условий и контроль за учебной деятельностью моего ребенка беру на себя.

Прилагается справка о состоянии здоровья ребенка.

Дата \_\_\_\_\_

Подпись \_\_\_\_\_

Форма заявления родителей/законных представителей  
ребенка для перевода на дистанционное обучение  
при традиционном обучении

	Директору _____ <i>полное название общеобразовательной организации</i> _____ ФИО директора от _____ ФИО родителя/законного представителя ребенка проживающего по адресу: _____ Телефон _____
--	--

ЗАЯВЛЕНИЕ

Прошу перевести моего ребенка

\_\_\_\_\_  
(указать категорию обучающихся согласно Правилам)

\_\_\_\_\_  
ФИО ребёнка

на дистанционное обучение за курс \_\_\_\_\_ класса с \_\_.\_\_.20\_\_ по  
\_\_..20\_\_

Подпись: \_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ )  
расшифровка

Дата: «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ года.

## Содержание

	Стр
Введение	34
1 Анализ процесса обучения с использованием дистанционных техно-логий(международный и отечественный опыт)	35
2 Положение о дистанционном обучении в организациях среднего образования	39
3 Методические рекомендации по организации процесса обучения с использованием дистанционных технологий	48
Заключение	62
Список использованной литературы	64
Приложение	65

## **Қашықтан оқытуды ұйымдастыру туралы Ереже Положение об организации дистанционного обучения**

Басуға 25.03.2021 ж. қол қойылды. Пішімі 60×84 1/16.  
Қағазы офсеттік. Офсеттік басылыс.  
Қаріп түрі «Times New Roman». Шартты баспа табағы 4,2  
Подписано в печать 25.03.2021 г. Формат 60×84 1/16.  
Бумага офсетная. Офсетное издание.  
Тип шрифта «Times New Roman». Усл.печ.л. 4,2